

**BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

**A CSENG Baromfi Húsfeldolgozó - Csomagoló Kft. - mint dinamikusan
fejlődő vállalkozás – pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetének vizsgálata
a megvalósított beruházási tervek időszakában**

Belső konzulens: Csapai Erzsébet Gyopár

Külső konzulens: Vásárhelyi-Tompa Eszter

**Vörös Anna
Nappali tagozat
Pénzügy és számvitel szak
Számvitel szakirány**

2016

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Vörös Anna**

Szak/szakirány: **Pénzügy és számvitel/ Számvitel szakirány**

Neptun kód: **YIA1ER** A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): **2016**

A szakdolgozat pontos címe:

**A CSENG Baromfi Húsfeldolgozó - Csomagoló Kft. - mint dinamikus
fejlődő vállalkozás – pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetének
vizsgálata a megvalósított beruházási tervek időszakában**

Belső konzulens neve: Csapai Erzsébet Gyopár

Külső konzulens neve: Vásárhelyi-Tompa Eszter

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

pénzügyi helyzet elemzés, likviditás, adósságállomány, tőkeerősség, beruházás

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.**

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: Zalaegerszeg, 2016. január 5.

Vörös Anna
.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: *2016. január 5.*
.....

Salu A. T. L.
.....
könyvtári munkatárs

Budapesti Gazdasági Főiskola
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	2
2. A gazdaság információs eszközei	3
2.1. A számvitel fontossága	3
2.2. A beszámoló szerepe	5
2.3. A pénzügyi mutatók és teljesítmények elemzésének célja	8
3. A CSENG Baromfi húsfeldolgozó és csomagoló Kft. bemutatása napjainkig.....	9
4. Társaság elszámolási rendje.....	12
4.1. Könyvvezetési, és beszámolási kötelezettség	12
4.2. Számviteli politikának áttekintése	13
4.3. A zárlati munkálatok feladatai	15
5. A mérleg adatainak elemzése	18
5.1. A társaság vagyoni helyzetének vizsgálata	18
5.1.1. Az eszközök és források állományának alakulása	18
5.1.2. Vagyonfedezettség, eszközmegtérülési mutatók	25
5.1.3. Tőkeszerkezeti mutatók	29
5.2. A társaság rövid távú pénzügyi helyzetének vizsgálata	32
5.3. A társaság hosszú távú pénzügyi helyzetének vizsgálata.....	36
5.3.2. A cash flow kimutatás általánosan	39
6. Az eredmény kimutatás elemzése	42
6.1.1. Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók	44
6.1.2. Tőkearányos jövedelmezőség	45
6.1.3. Árbevétel-arányos jövedelmezőség	47
6.2. A hatékonyság vizsgálata	49
6.2.1. Komplex gazdasági hatékonyság	50
6.3. Az eredmény vizsgálata	53
Irodalomjegyzék	56
Ábrajegyzék.....	59
Mellékletek	61

1. BEVEZETÉS

A mai világban egyre kevesebb olyan cég, vállalkozás található, amely valamely idegen forrást ne venne igénybe. Dolgozatom témája a jelenleg Magyarországon működő mikro, valamint kis- és középvállalkozások vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata. Különös tekintettel arra a rétegre, aki az elmúlt években a bankok beruházási és forgóeszköz finanszírozását, az Európai Unió pályázatok elnyerésének lehetőségét igénybe vették. Ők éltek azzal a lehetőséggel, hogy saját tőkéjükön felül külső forrást vonjanak be a társaságukba a beruházások érdekében, ezáltal mind a technikai mind a személyi feltételek, mind a forgalom terén növekedést érjenek el, tehát globálisan megnöveljék a cégüknek értékét, nagyságát.

Az általam kiválasztott gazdasági társaságnál a vagyoni, pénzügyi helyzetet vizsgálom, de abból a szemszögből, hogy a megálmodott beruházások megvalósítása érdekében milyen lépéseket tettek. Továbbá, hogy a nyertes pályázatok fenntartási kötelezettségei, valamint banki finanszírozásokhoz kapcsolódó terhek hogy hatnak a cég gazdasági működésére.

Fontos lesz majd kitérni, hogy ezeknek a lehetőségeknek milyen előnyei illetve veszélyei vannak, amelyre rengeteg cég nem készült fel, vagy nem megfelelően és stabilan építette ki beruházási terveit. Konkrétan olyan társaságon szeretném szemléltetni, aki élt azzal a lehetőséggel, hogy egy egyszerűen felépített családi mikro vállalkozásból - akik egy bérelt ingatlanban nagykereskedelmi tevékenységet folytatott - egy kis és középvállalkozássá növelje magát, mert elég bátor volt ahhoz, hogy beruházzon egy saját termelőüzembe. Ezáltal magasabb hozzáadott értékű saját termékekkel is ki tudja szolgálni a folyamatosan növekvő partnerkörét, valamint a saját területükön már egy magasabb szintet képviselnek az ott működő kereskedelmi társaságok között.

Dolgozatom bemutatja, hogy pályázatokkal, önerőből, banki segítséggel hogyan tudta mindezt létrehozni és ez az elmúlt években hogyan hatott az ő életére. Valamint még fontos kitérni arra is, hogy a megváltozott piaci körülményeket hogyan tudta lekövetni, azáltal hogy a cég ilyen nagyra nőtte ki magát.

2. A GAZDASÁG INFORMÁCIÓS ESZKÖZEI

2.1. A SZÁMVITEL FONTOSSÁGA

„ A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre”. (Tanácsadó, 2012)

A piaci környezet:

- ❖ adóhatóságok
- ❖ partnercégek
- ❖ hitelezők
- ❖ munkavállalók
- ❖ tulajdonosok, befektetők

A piaci környezetnek természetesen információkhoz kell, hogy jusson, ezeket az adatokat a legegyszerűbben a beszámoló adataiból tudja kinyerni, ugyanis ez a dokumentum nyilvános, mindenki számára hozzáférhető. (Helgertné Dr. Szabó Ilona, 2008)

Ezen megállapítás után következik, hogy a számvitel egyfajta tájékoztatás a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről. A számvitelt akár egy információs eszközként is definiálhatjuk. A gazdasági események elemzését, beszámolását, teljesítmények mutatók mérését a beszámoló elkészítése foglalja magába. A számviteli törvény meghatározza, szabályozza a beszámolási kötelezettség alá tartozókat. Továbbá még kiterjed a beszámoló összeállítására, a számviteli alapelvek helyes alkalmazására, közzétételre, és amely vállalkozásnál szükséges a könyvvizsgálati kötelezettségre is.

A számviteli törvény által meghatározott elvek és beszámoló készítési eljárások, valamint a meghatározott könyvvezetési formák, az értékelések és a bizonylatolásra vonatkozó általános előírások csak azonban csak azokat a kereteket határozzák meg, amelyeken belül a vállalkozásnak saját magának kell megszerveznie, kialakítania és működtetnie belső számviteli rendszerét, elkészítenie és közzétennie a rá vonatkozó éves beszámolót.

Fontos kitérni a fent említett számviteli alapelvekre, hiszen anélkül a vállalkozás nem tud helytállni a törvényi előírásoknak.

1. ÁBRA: SZÁMVITELI ALAPELVEK

Forrás: saját szerkesztés számvitel alapjai tankönyvből

A tökéletesebb kép kimutatásához azonban szükséges a vállalkozáson belül olyan, a törvényhez igazodó, de a vállalkozás sajátosságait is messzemenően figyelembe vevő átfogó szabályozások létrehozása, amely egyértelműen és hosszú távra biztosítja a számviteli tevékenység teljes körű végrehajtását úgy, hogy a vállalkozás mind a törvényi előírásoknak, mind pedig saját információs igényeinek eleget tudjon tenni. Ennek megjelenési formái a számvitel különféle részterületeire vonatkozó, írásos formában elkészített szabályzatok, amelyek a tényleges számviteli tevékenység követelményeként jelennek meg. (Tanácsadó, 2012)

- Számviteli politika
- Leltárkészítési és leltározási szabályzat
- Pénzkezelési szabályzat
- Önköltség számítási szabályzat
- Számlarend és számlatükör

2. ÁBRA: A SZÁMLATÜKÖR KIALAKÍTÁSÁNAK RENDSZERE

Forrás: saját szerkesztés

A számlakeretet számlaosztályokra osztjuk fel, ez a számlaosztály a számvitelben 10-ből áll. Öt fő csoportot tudunk elkülöníteni: eszköz,- forrás,- költség,- bevételi,- és nyilvántartási számlákra. Az első 4 számlaosztály a felsorolásból, amelyekre könyvel a vállalkozás, és határozza meg a mérleg, illetve eredmény kimutatás adatait. (Dr. Szakács, 2012)

2.2. A BESZÁMOLÓ SZEREPE

A számvitel is beszámolási kötelezettséggel rendelkezik. Fontos, hogy a gazdálkodó működéséről, jövedelmi, vagyoni, pénzügyi helyzetéről valós információk (valódiság elve) alapján az üzleti év végén beszámolót kell készíteni. A törvény előírja a kötelező magyar nyelv alkalmazását is. A beszámolónak pontos, valódi, megbízható képet kell nyújtania a beszámolóra kötelezett vállalkozásról. (Dr. Szakács, 2012)

A beszámolási kötelezettség hatályát az EU-irányelvei között a negyedik irányelv szerint olvashatjuk. „ *A beszámolási kötelezettség azokra a társas vállalkozásokra vonatkozik, amelyek tulajdonosai nem korlátlanul felelősek a vállalkozás kötelezettségeinek teljesítéséért ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy a vállalkozás vagyoni, pénzügyi helyzetéért jövedelemtermelő képességéről rendszeres szolgáltatassanak információt.*” (Kapásiné, 2004)

Üzleti év általában megegyezik a naptári évvel, az az év, amiről a beszámolót készíteni kell, és aminek fordulónapja december 31. De ettől el lehet térni a törvényi jogszabály alapján. Eltérhet:

- hitelintézetnek, biztosítóintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak nem minősülő vállalkozás, külföldi anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalatánál, ha

az a külföldi anyavállalatnál, illetve a külföldi anyavállalat konszolidált beszámolójánál is eltér, illetve

- külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél, ha a külföldi vállalkozás sem a naptári évet választja.

Időtartama 12 naptári hónap. A 12 hónap (napptári) eltérhet:

- előtársasági időszak
- átalakulás során megszűnő vállalkozás
- átalakulással létrejövő új vállalkozás
- felszámolás, végelszámolás esetén
- devizáról más devizára való áttérés esetén (Dr. Szakács, 2012)

A beszámoló fajtái:

- Éves beszámoló
- Egyszerűsített éves beszámoló
- Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló
- Összevont (konszolidált) éves beszámoló
- Egyszerűsített beszámoló (Simonné, 2013)

A beszámoló részei:

- mérleg
- eredmény kimutatás
- kiegészítő melléklet
- nem része, de kötelező egyes fajtáknál elkészíteni az üzleti jelentést (Dr. Sztanó, 2010)

A mérleg olyan kétoldalú kimutatás, amely a vállalkozás eszközeit és forrásait összevontan, pénzértékben egy adott időpontra vonatkozóan mutatja ki. Kétféle tagolást ismer el a törvény, az „A” változat, illetve a „B” változat. Az előbbi mérlegszerű kimutatás, majd az utána következő lépcsőzetes felépítésű. A vállalkozás maga dönthet, hogy melyiket választja, csak azt a számviteli politikában rögzíteni kell. (Dr. Sztanó, 2010)

Az eredmény kimutatás a vállalkozás bevételeit és ráfordításait és eredményét mutatja ki pénzügyi értékben egy adott időszak vonatkozásában. A teljesség elvének szem előtt tartásával a gazdasági eseményekből származó hozamokat figyelembe veszi. Ezen számviteli okmány esetén is két fajtát különböztetünk meg: összköltség eljárású, és forgalmi költség eljárású eredmény kimutatás. A két módszer csak az üzemi (üzleti) eredmény kiszámításában különbözik, a további eredménykategóriák számítása megegyezik.

Főbb eredménykategóriák:

- Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
- Pénzügyi műveletek eredménye
- Szokásos vállalkozási eredmény
- Rendkívüli eredmény
- Adózás előtti eredmény
- Adózott eredmény
- Mérleg szerinti eredmény (Éva, Dr. Himber, Kovácsné Soós , 1999)

A kiegészítő melléklet a mérleg és eredmény kimutatás mellett további információkat kell, hogy szolgáltatson a vállalkozásról szöveges formában is. Négy csoportba soroljuk:

- Általános rész
- Specifikus rész
- Tájékoztató rész
- Cash flow kimutatás

Egyes részei összefüggnek, de tartalmilag mégis külön egységeknek számítanak. (Helgertné Dr. Szabó Ilona, 2008)

Az üzleti jelentés célja, hogy úgy mutassa be a vállalkozás üzletmenetét, pénzügyi, jövedelmi, vagyoni helyzetét, hogy a tényleges, valós képet nyújtsa. Leginkább a jövőre néz, a múltbéli adatokkal nem foglalkozik jelentősen. Ezt a dokumentumot is magyar nyelven kell elkészíteni a helység és a kelt feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személynek kell kötelezően aláírnia. Üzleti jelentést csak az éves beszámolóra és a konszolidált éves beszámolóra kötelezetteknek kötelező elkészíteni. Az üzleti jelentést se közzétenni, se nyilvánosságra hozni nem kell. (Dr. Horváth, 2001)

2.3. A PÉNZÜGYI MUTATÓK ÉS TELJESÍTMÉNYEK ELEMZÉSÉNEK CÉLJA

„A gazdasági elemzés a gazdasági vezetés elengedhetetlen eszköze, lényegében olyan módszer, amelynek segítségével a vezetők részére elengedhetetlenül szükséges tájékozottság elérhető, a gazdálkodás megismerhető, értékelhető, fejleszhető.” (Dr. Lukács, 1989)

A cél, hogy számszerűleg értékelje és feltárja azon körülményeket, amelyek befolyásolják az adott társaság gazdálkodási tevékenységét, és segítik a vezetők döntéseinek előkészítését, valamint annak végrehajtását. Az értékelés elvégzéséhez leggyakrabban a beszámoló adataiból számított mutató számokat használják.

Két csoportot alkot, beszélhetünk külső és belső elemzésről. A külső elemzést a közétett beszámoló alapján végzik „külsős” emberek, míg a belső elemzés részletes belső információk alapján készítik el a belsős érintettek részére. A mutatószámok az elemzés legfontosabb egysége. Önmagában egy-egy mutatószám nem értelmezhető így a mögöttes tartalmát is tekintetbe kell venni és úgy kalkulálni, összehasonlítást végezni. Megkülönböztetünk időbeli, térbeli és terv-tény összehasonlítást.

A vizsgált eseményeket sosem szabad egy mutató alapján értékelni, mert akkor nem tárhatóak fel az ok-okozati összefüggések, célszerű külön alkotóelemeire bontani a mutatószámokat. Mint mindennek a mutatószámrendszernek is vannak előnyei, és hátrányai is. Előnyei közé sorolandók, hogy egyszerű az áttekinthetőség, jól alkalmazható összehasonlításnál, és röviden tömören kifejezik az adott gazdasági esemény eredményét. Hátránya például az, hogy torzító tényezőkkel kell számolni, illetve ha sok adat kerül összevonásra információvesztéshez jut az elemző.

Cél, hogy a vállalkozás képes legyen a vállalkozás vagyoni, pénzügyi jövedelmi helyzet elemzésére a beszámoló alapján.

- a mérleg főcsoportjainak bemutatása
- vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzet mutatószámokkal
- fedezetek, közbenső eredménykategóriák elemzése

Fontos az, hogy a bemutatott vállalkozás tevékenységi köréhez azokat a mutatószámokat alkalmazzuk és elemezzük, amelyek a legjobban kifejezik annak lényegét. Ezen mutatóknak számos csoportjai vannak. Vannak likviditási mutatók, melyek azt mutatják meg, hogy a vállalkozás rövidtávon pénzzé tehető eszközei mennyire fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. A jövedelmezőségi és vagyoni

mutatók pedig betekintést adnak a saját tőke gyarapodására. (Péterfi, Komplex elemzés, 2015)

3. A CSENG BAROMFI HÚSFELDOLGOZÓ ÉS CSOMAGOLÓ KFT. BEMUTATÁSA NAPJAINKIG

A cég tulajdonosa hosszú és rögös úton, de elérte és megvalósította tervét, a CSENG Kft. alapítását. Csonka Ernő már ifjú kora óta a baromfi iparágban töltötte mindennapjait, s ott kereste mindennapi betevőjüket. Kezdetben fizikai munkásként, majd beiratkozott a mezőgazdasági technikumba. 1969- re már kész technikusnak mondhatta magát. Az iskolai végzettségnél maradva a beosztásnak köszönhetően el kellett végezni egy felsőfokú iskolát, így megszerezte diplomáját a kaposvári állattenyésztői főiskolán. A baromfi iparban a fő bázis a sárvári gyár volt. A jelenlegi CSENG Kft. cégtulajdonos megjárta a számlálásra minden fokát, sokszor nevezték a „gyár fia”-nak. Mindig érdekelte, hogy egy-egy folyamat mögött mi áll a háttérben, ekkor nagyon jól jött, hogy a gyakorlati tudását már kiegészítette a szakmai tudás (főiskolának köszönhetően). Sok-sok év múltán, és tapasztalatok múltán rájött, hogy őt a kereskedelem érdekli. Az akkori és a mostani kereskedelem nem találkozik egymással, összehasonlíthatatlan. 1986-ig a belkereskedelemben dolgozott, külkereskedelem szinte nem is volt, illetve nyelvismerettel sem rendelkezett, így belföldre irányult. 1993-ban privatizálták a sárvári gyárat. Szükség volt ekkor megfelelő szakmai befektetői tanácsadóra, ugyanis már ekkor jelentkezett a mai világban is a leggyakoribb probléma, a pénz és tőkehiány. 1996-ra véget ért a sárvári pályafutása, sokan szembefordultak vele, úgy gondolta alapít egy saját vállalkozást. Két kollégájával megalapította a „Szárnyas hármas”, majd a CSENG Kft-vel társtulajdonos volt a Taravis Kft-ben. A CSENG megnevezés egy mozaikszó, amely Csonka Ernő és Németh Gábor kezdetűiből tevődik össze. A cég két tevékenységi körrel rendelkezik id. Csonka Ernő révén a baromfiipar, míg Németh Gábor a fémipar területén próbál maradandót alkotni. A két divíziót csak a családi kötelék köti össze, semmi más. Az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságból 2000-re egy 1,5 milliárd forgalmat lebonyolító vállalkozásra nőtte ki magát.

3. ÁBRA: A CSENG KFT. TELEPHELYE

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

Létrejött ekkor ezzel párhuzamosan egy disztribúciós hálózat, ami azt jelenti, hogy más feldolgozók árulják a különböző baromfi húsokat. Másik vállalkozás kötötte meg a szerződést, a szállítást illetve a kommissiózást pedig ezen cég végezte. Elérte vállalkozás már a 2,5 milliárdos forgalmat is, ez nagyon szép eredménynek számított akkor, de nagyon rossz műszaki háttérrel rendelkezett, állategészségügyi és humán egészségügyi nagyon szigorú feltételeknek meg kellett felelni, ami nap mint nap nagy nehézséget jelentett a vállalatnak. Kétezres években volt egy nagyon sikeres, magas eredménnyel zárt év, ami nagyban befolyásolta, hogy ki kell építeni egy húsfeldolgozó üzemet. Nagy probléma jelentkezett ekkor, ugyanis keresleti piac lépett fel, a kereskedelmi cégek jelentősége így kezdett szépen lassan háttérbe szorulni, nem kellett organizálni az eladást, mert a termékeket közvetlenül is el tudták adni a piacra. Nagykereskedelmi hálózatra akkor van szükség, ha túlkínálat lép fel. Maga egy húsfeldolgozó üzem nincs berendezkedve egy- egy hűtőházzal, vagy egy speciális csomagolással. Ezért ekkor a CSENG Kft. arra gondolt, hogy ki kell építeni azt a háttérrel, hogy egy részét az eladott árunak saját feldolgozással fedezzék le. Így banki hitelfelvétel segítségével létrehozták ezt a húsfeldolgozó üzemet. Ekkor már teljesen elkülönült termelési, logisztikai, raktározási és irodai feladatkörök egymástól. Az új húsfeldolgozó üzemből nem csak friss és a fagyasztott áruk elosztása és raktározása történt, hanem modern csomagolási

technikákkal, akár kis vevői megrendeléssel is versenyképesek, mert az egyedi vevői igényeket is gyorsan, hatékonyan ki tudják elégíteni.

4. ÁBRA: FORRÁS: ELIXA CSOMAGOLÓGÉP-TÁRGYI ESZKÖZ

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

Ezzel a saját termékpaletta növelésével, korszerűsítésével, szélesítésével elérhetővé vált, hogy a nemzetközi piacokon fellépő egyre magasabb elvárásoknak is megfeleljen ez a családi vállalkozás. Amivel a vállalkozás lépést tud tartani a nemzetközi piaccal az a korszerű gépekkel felszerelt dekoratív vákuumos, zsugorított csomagolás, amely tálcákon és hord táskás formában is a vevők igényeit elégítik ki, valamint amire még büszke lehet a vállalkozás az a spirális rendszerű sokkoló fagyasztó berendezés. (Csonka, A Cseng Kft bemutatása napjainkig, 2015)

CSENG Kft. erősségei:

- versenyképes piaci ár
- legtöbb termék, amit kínál magyar
- folyamatos szállítási lehetőség
- HACCP rendszer igazolása a termék megfelelő minőségéről (Cylex Tudakozó, 2015)

A HACCP lényege az élelmiszerek biztonságának, veszélyének értékelése, biztonságának megteremtése. Ez egy nemzetközileg hitelesített szisztematikus rendszer. (Dr. Birher Ilona, 2012)

4. TÁRSASÁG ELSZÁMOLÁSI RENDJE

4.1. KÖNYVVEZETÉSI, ÉS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉG

Olyan tevékenység, amelynél a vállalkozás a pénzügyi jövedelmi vagyoni helyzetéről készít kimutatást, melyeket gazdasági események támasztanak alá, és folyamatos nyilvántartásokkal (értékbeni és mennyiségi) lezárja év végén az üzleti évet. (Dr. Szakács, 2012)

Formái:

- analitikus
- szintetikus

Az analitikus könyvelés mennyiségi és értékbeni nyilvántartást tud maga mögött, míg a szintetikus könyvelés alatt csak értékbeni nyilvántartást értünk. (Pénzügy sziget, 2014)

Kettős könyvvitel vezetésénél az éves beszámolóra, egyszerűsített éves beszámolóra és az összevont (konszolidált) éves beszámolóra kötelezettek a vállalkozások, illetve a Magyar Nemzeti Bank, ha arra a kormányrendelet ad lehetőséget. (Dr. Szakács, 2012)

Fontos kitérni még arra is, hogy úgy szemléli a gazdasági eseményeket, hogy a cég mérlegadataira vonatkozó hatásokat vizsgálja. A kettős könyvelésnél számlasorosan és idősorosan (és két számlán) rögzítendő az adatok, gazdasági események. Ez nagy segítség arra nézve, hogy hamarabb, gyorsabban észre lehet venni az általunk ejtett rögzítési hibákat. A vállalkozás tulajdonában lévő, és használatában lévő eszközökről, forrásokról olyan nyilvántartást kell vezetni, hogy azok változásairól megszűnéséről, keletkezéséről valóságnak megfelelő képet adjon (valódiság elve). (Könyvelés A-Z-ig, 2015)

A kettős könyvvitel vezetése összefoglalva az jelenti, hogy a szervezet a kezelésében, használatában vagy tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan nyilvántartás vezetése történik, amely eszközökben és a forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatos, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja be. Azaz a kettős könyvvitel rendszerében a teljesítmény elv alapján kell a gazdasági eseményeket rögzíteni, függetlenül attól, hogy a pénzügyi rendezés megtörtént e. A kettős könyvvitel szerinti könyvvezetés ma már

kizárólag gépi programokkal történik. A CSENG Kft. is természetesen a könyvvezetést tekintve a kettős könyvvitelt vezetőik körébe tartozik.

4.2. SZÁMVITELI POLITIKÁNAK ÁTTEKINTÉSE

A számviteli politika is nagyban befolyásolja a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, hat az eredményre, hiszen a számviteli törvény előírásainak felel meg módszerekben, eljárásokban. A számviteli törvény által előírt alapelveket, megfelelő célhoz vezető eszközöket, eljárásokat, sajátos szabályokat a számviteli politika fogalmazza meg. Minden cégnek különböző számviteli politikája van, de bizonyos pontoknak, alpontoknak eleget kell tenni.

A számviteli politika olyan dokumentum, amely egy gazdasági társaság céljai elérésének eszközei, szabályrendszere. Fontos a cél kitűzése mellett a valós kép megtartása, figyelembe vétele. A célok különfélék lehetnek, mint például a nyereség elérése (maximalizálás, minimalizálás). (Dr. Horváth, 2001)

„A számviteli politika tehát nem más, mint megalapozott döntések sorozata.” (Pénzügy sziget, 2015)

A politikában megalkotott szabályok, szabályzatok betartása kötelezőek. A számviteli politika módosítása lehetséges év közben is akár, de a vezetőségnek el kell fogadnia. Meg kell határoznia a vállalkozásnak a következőket:

- céltartalék képzés során a módját meghatározó együttes kis összeg (adósoknál)
- mit tekint a vállalkozás a számviteli értelemben lényegesnek, illetve nem lényegesnek
- ellenőrzéssel kapcsolatos jelentős összegű hibák
- készletek értékelésénél a fajlagos kis értékűség (Éva, Dr. Himber, Kovácsné Soós, 1999)

Legfontosabb döntési, választási lehetőségek a vállalat számára a számviteli politika elkészítésénél:

- mely beszámolási formát választja
- mérleg, illetve eredmény kimutatás típusának kiválasztása
- beszámoló készítésének dátuma

- mérleg esetleges továbbtagolása
- céltartalék lehetőség képzésének szabályai
- számlatükör
- üzleti év meghatározása

A számviteli politika még kötelezi a vállalkozást 4 szabályzat elkészítésére:

- pénzkezelési szabályzat
- leltározási és leltárkezelési szabályzat
- értékelési szabályzat
- önköltségszámításra vonatkozó belső szabályzat (Pénzügy sziget, 2015)
- cafeteria szabályzat (a béren kívüli juttatások elszámolása esetén) (Officina, 2015)

CSENG Kft. számviteli politikája nem rejt magában különleges szabályokat. Szeretném bemutatni pár alpontját. A Kft. a mérleget és az eredmény kimutatást illetően nem használja ki a számviteli törvény adta mérlegtétel tovább tagolás, összevonás lehetőségét. Mind a mérleg mind az eredmény kimutatás típusa, „A” típus.

A devizaárfolyam meghatározása: a vállalkozás mivel külföldi partnerekkel is kapcsolatban áll, szállít és beszerz, ezért a külföldi fizetőeszköz forintérték meghatározására is szükség van. A devizaárfolyam értékét mindig a teljesítés napjára vonatkozóan az MNB hivatalos árfolyamán vesz nyilvántartásba, és viszi fel könyveibe.

A devizás tételek év végi átértékelése egyedileg történik. Minden devizás tételnél egyedileg kell megállapítani a mérlegfordulónapi érték és a könyv szerinti érték különbözetét. Ebből következően nem lehet követeléseket, tartozásokat összevontan értékelni, hanem egyesével, számlánként kell az értékelési különbözetet megállapítani. Az év végi átértékelés egyenlegét viszont összevontan kell elszámolni. Az átértékelés végén a technikai számlán keresztül egyéb bevételeként (ha egyenlegében árfolyamnyereség), vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként (ha egyenlegében árfolyamvesztés) elszámolni. Erre nagy hangsúlyt is fektet a Kft, hiszen követeléseinek majdnem 80-85%-a, kötelezettségeinek 30-35%-a devizás.

A mérlegkészítés időpontja a mérleg fordulónapot követő 120.napja. Mivel a Kft. éves beszámoló készítésére kötelezett, így kötelező a könyvvizsgálat is.

A számlarend is meghatározott, magába foglalja minden számla tartozik és követel oldalát, azaz az állomány növekedését, csökkenését, illetve hogy milyen gazdasági

események érintették a különböző számlákat. A bizonylati rend betartása szigorúan ellenőrzött.

A számlatükör elkészítéséhez az „Az újrakodifikált számviteli törvény” (Perfect Rt. 2000., Dr. Nagy Gábor) adott útmutatást. A számlatükör feladata, hogy az eszköz és forrás, valamint bevétel és ráfordítás számlákat megnevezze, csoportosítsa.

A cég az ellenőrzés során 3 különböző hibát sorol fel:

- jelentős összegű
 - nem jelentős összegű, és a
 - megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló
- } hiba.

Jelentős összegű hibának minősül az önellenőrzés során az üzleti évet érintő minden olyan hibahatás, amely a mérlegfőösszeg 2%-át túllépi. Nem jelentős az a hiba, ha a jelentős hibahatárt nem lépi át. Az utolsó pontban megnevezett hiba pedig akkor jelenik meg, ha a hiba észrevételének évét megelőző év mérlegében kimutatott saját tőke legalább 20 százalékkal emelkedik, vagy csökken. (Vásárhelyi-Tompa, Számviteli politika, 2013)

4.3. A ZÁRLATI MUNKÁLATOK FELADATAI

Készletek

Kisebb volumenű gazdasági társaságoknál, melyeknél utólagos könyvviteli elszámolás folyik, a zárlati munkálatoktól itt sem lehet eltekinteni. Természetesen ezeknél a cégeknél a készletnyilvántartás csak a helyi boltokban, vagy egységekben működik, ők saját nyilvántartásukban, jobb esetben papíron, tisztában vannak készleteivel, de ennek könyvviteli része év végén a vállalkozók által leadott leltár alapján történik.

Az adott társaságok számviteli politikája határozza meg, hogy a beszerzésekhez kapcsolódó számláit mely számlaosztályban szerepelteti év közben. Ezek a gyakorlatban főleg építőipari és vendéglátást folytató társaságoknál az 5-ös (511. anyagköltség), és a 8-as (814. ELÁBÉ) a mérvadó, év végén készletre veszik azokat az anyagokat és árukat, melyeket december 31-ig nem használtak fel, illetve nem adtak el. A klasszikus kereskedelmi tevékenységet folytató gazdasági társaságok nagy része a számviteli politikája alapján év közben minden beszerzéshez kapcsolódó számláját a 2-

es számlaosztályban (261.árúk beszerzési áron) tünteti fel, és év végén szintén az elkészített leltár alapján a még meglévő készleteket értékben a fent említett főkönyvi számon nyilvántartja, a fennmaradó értéket a törvényi előírásoknak megfelelően elszámolja.

Természetesen ezeknél a cégeknél is előfordul, hogy a számviteli politikától eltérően év közben is kell végezni esetleges zárlati munkákat (banki hitelfelvétel miatt), de ebben az esetben sem változik az a szabály, hogy kizárólag az év közben elvégzett leltár alapján vezethető át a kimutatott értékek, a főkönyvi számlára.

Tárgyi eszköz nyilvántartás és értékcsökkenés elszámolás:

Mint, ahogy a fent említett készletgazdálkodás sem folyamatos, így a tárgyi eszköz értékcsökkenésnek elszámolása is kisebb cégeknél év végén történik. Természetesen a gazdasági társaságok által vásárolt eszközöket a beruházás napjával a könyvviteli szolgáltatást végzők rögzítik a tárgyi eszközök között.

Ennek lépései a következők:

A beruházáshoz kapcsolódó számlát első körben a 161-es kartonra (áfa körös cégek esetében) nettó értéken tartjuk nyilván, kivéve azokat az eszköz beszerzéseket, melyek után az áfa nem vonható le. Ilyen például: a személygépkocsi beszerzés, melyet ennek értelmében bruttó értéken tartanak nyilván.

Legfőbb zárlati munka az év végi beszámoló elkészítése, melyet a nyári gyakorlatom során nem állt módomban látni, de egy ezt megelőző évin bemutatták. Legfontosabb szempont az, hogy a teljes év lekönyvelt gazdasági események során alaposan végignézzük és alátámasszuk a kimutatott eredményt. Ennek érdekében tüzetesen meg kell vizsgálni az egyes főkönyvi számla valóságát.

1. számlaosztály: miután elvégeztük az aktiválást, elszámoljuk a terv szerinti értékcsökkenést, ekkor a számlaosztályon feltüntetett eszköz nettó értéken megfelel az év végi nyilvántartott értéken.

2. számlaosztály: amennyiben az adott gazdasági társaság rendelkezik készlettel, a már korábban említett leltárívek során felrögzített készletérték alapján elkészítjük a számlaosztály helyes egyenlegét.

3. számlaosztály: követelések és pénzeszközök. Követelések között legnagyobb szerepet a vevőkövetelés jelenti, melyeket a partnereknek kiküldött egyenlegközlők alapján

tudják alátámasztani. Nyilvántartunk egyéb követeléseket is, ilyen például: kaució, óvadék, adott kölcsönök, költségvetési szerveknél a túlfizetés, stb. Pénzeszközök: a pénztár egyenleg alátámasztására az év végi pénzeszköz leltár szolgál (címlétezve). Bank: számlaegyenlegek, bankok által küldött december 31-es záró egyenleg.

4. számlaosztály: hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek. Legnagyobb része a bankok, lízingcégek, illetve jogi és magánszemélyek által nyújtott kölcsönök, melyek alátámasztására utóbbiak esetében kölcsönszerződés, előbbiek alátámasztására pedig az adott hitelintézetek által kiadott egyenlegközlők szolgálnak. Szállítók: ugyanúgy, mint a vevők esetében a partnerek fele kiküldött és ő általuk kapott egyenlegközlők szolgálnak a kimutatáshoz. Költségvetési, befizetési kötelezettségek: ezek a NAV felé fizetett, illetve általuk előírt kötelezettséget tartják nyilván, ennek helyes kimutatására a magyarorszag.hu oldalon elért adófolyószámla szolgál. Végig kell ellenőrizni, hogy az általam lekönyvelt befizetett kötelezettségek megegyeznek-e a folyószámlán kimutatott kötelezettséggel, valamint a cég által megfizetett összegek szerepelnek-e az adófolyószámla pénzforgalmi oldalán. Amennyiben a bevallási oldalán eltérést tapasztalunk (utólagos bér módosítás) az önellenőrzést el kell végeznünk, hogy ezt az oldalt azonos értéken mutassuk ki. Pénzforgalmi oldalon a NAV által elvégzett, átvezetett összegeket le kell könyvelni. Ugyanez vonatkozik az önkormányzatok által kimutatott adónemekre is. Amennyiben végeztünk a mérlegtételeket alátámasztó számlaosztályokkal, maradéktalanul felkönyveltük az adott évi számlákat, lekönyveltük a bért és közterheit, abban az esetben készen állunk az eredményünk elkészítéséhez. Miután eredményünk elkészült a társasági adóalapon elvégeztük a szükséges módosításokat, a mérleg elkészítéséhez minden készen áll. (Vásárhelyi-Tompa Eszter, 2015)

5. A MÉRLEG ADATAINAK ELEMZÉSE

5.1. A TÁRSASÁG VAGYONI HELYZETÉNEK VIZSGÁLATA

A vállalkozás vagyoni helyzetelemzése történhet:

- vertikálisan, és
- horizontálisan

Vertikális elemzés nem más, mint amikor csak a forrás, vagy csak az eszköz oldalon végzünk elemzést. Mindez történhet módszertanilag mutatószámok, illetve eszköz és a forrásállomány felépítésének elemzésével. A horizontális elemzés olyan kimutatást ad számunkra, amelynél mind a forrás, mind az eszköz oldalból vesz adatot, melyet egymással összevet. (Péterfi, Komplex elemzés 2. előadás A mérleg elemzése, 2015)

5.1.1. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÁLLOMÁNYÁNAK ALAKULÁSA

Az összetétel elemzésnél alkalmas lehet a bázis, illetőleg a tárgyévi adatok megoszlási viszonyszámokkal történő meghatározás. Ezek az eltérések rámutathatnak, vagy rámutatnak a jelentősebb gazdasági eseményekre, folyamatokra. Az eszköz és forrás szerkezet pedig rávilágít a fontosabb vagyonelemek változásaira, hatásaira. A megoszlási viszonyszámok a következőképpen lehetnek:

- ❖ a mérlegfőösszeget viszonyítjuk valamely mérlegfőcsoporttal, vagy
- ❖ főcsoportokon belül alkalmazzuk a viszonyítást

A mérleg eszköz oldalából mindig eszköz szerkezeti, a forrás oldalból pedig tőkeszerkezeti mutatók számolhatók ki, így tudjuk a vállalkozás vagyoni helyzetét mélységeig elemezni. A Kft. beszámoló készítéséhez elengedhetetlen a pénzügyi, vagyoni, és jövedelmi helyzet vizsgálata. Fontos ilyenkor megvizsgálni, mind a mérleget, mind pedig az eredmény kimutatást is.

A vagyoni struktúra mutatók kiszámításához a már említett mérleg eszköz oldalát vesszük alapul. Az eszközök vizsgálatánál célszerű időbeliség szerint elemezni. Térbeli összehasonlítást csak szűk látókörűen lehet végrehajtani, hiszen függ minden a vállalkozás arculatától, tartalmától. Ezen esetben csak akkor lehet számításokat végrehajtani, ha azonos típusú vállalkozásokról van szó. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

A következő diagramon az eszköz arányát szeretném szemléltetni:

5. ÁBRA ESZKÖZÖK ÁLLOMÁNYA

Forrás: saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján

	2011	2012	2013	2014
Befektetett eszközök	11,77%	28,92%	33,80%	38,66%
Forgóeszközök	88,20%	71,06%	65,42%	57,50%
Aktív időbeli elhatárolás	0,03%	0,02%	0,78%	3,84%
Eszközök összesen	100%	100%	100%	100%

1. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Ezeket a mutatókat csak kellő elővigyázatossággal lehet értékelni, ugyanis kifejezi, hogy az eszközlektés mekkora mértéket ölt, de sok következtetést ebből levonni nem lehet, mert lehet pozitív, hisz ha magas a mutatóértéke, akkor az azt jelenti, hogy beruházással bővült a vállalkozás eszközértéke, de értelmezhető úgyis kedvező hatásúnak, hogy mivel a forgóeszköz állomány magas, ezért a Kft. rugalmas a változásokra, illetve a piacon. Ezért további elemzésekre lesz szükség az eszközszerkezetét illetően.

Tárgyi eszközök/Befektetett eszközök

1. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

Ez az érték kiugróan magas mind a négy év távlatában, hiszen majdnem 100%-os értéket mutat, ez egy nagy tárgyi eszköz beruházással magyarázható. A CSENG Kft. egy nagy beruházásba fogott 2012-ben (csomagoló, és fagyasztó gépek), pályázatok segítségével.

2011	2012	2013	2014
99,91%	99,99%	99,26%	99,51%

2. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

6. ÁBRA FORRÁS: GLASSZÍROZÓ BERENDEZÉS –TÁRGYI ESZKÖZ

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

A befektetett eszközök aránya a tőkeigényességet fejezi ki egy társaságnál. Azonban ezen eszközök beszerzéséhez lekötött, illetve felhasznált tőke csak lassan térül meg, ezért kellő elővigyázatossággal kell a beruházásokat megtervezni. Egy túlzott mértékű fejlesztés komoly gondokat okozhat egy társaság későbbi működésében. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

A fenti diagram is jól szemlélteti a gazdasági társaság 2012-ben induló nagyszabású fejlesztését, hiszen a befektetett eszközök aránya az éves alatt háromszorosára emelkedett.

A fejlesztést nagyrészt a Gazdasági Operatív Program keretében meghirdetett és elnyert pályázatok, valamint a Budapest Bank által nyújtott beruházási és előfinanszírozási hiteleiből valósította meg. Ennek köszönhetően a Kft. vagyona jelentősen megemelkedett. Azonban egy jól működő társaságnál kellő hangsúlyt kell fektetni a megfelelő befektetett és forgóeszköz jól kialakított arányára, hiszen ez a sikeres működés egyik fő eleme.

7. ÁBRA: FORRÁS: ESZKÖZBESZERZÉS PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓS TÁBLA

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

A fenti kimutatás hűen tükrözi azt, hogy a Kft. a beruházás érdekében mindent elkövetett, de - ha még a forgóeszközök aránya így is meghaladta a befektetett eszközökét, - a társaság jelentős összegű forgóeszköz csökkenés kellett, hogy elviseljen, hiszen jól látható, hogy amire a beruházás befejeződött, valamint az azt követő évben a korábbi 2/3-os arány a felére csökkent. Ezt viszont egy vég rugalmasságából és alkalmazkodó képességéből vesz el.

Érdeemes tovább vizsgálni a tisztább kép érdekében a forgóeszköz elemeinek összetétele illetve azok változásait figyelembe véve. A forgóeszközök között azon

eszközöket mutatjuk ki, amelyek egy évnél rövidebb ideig szolgálják a gazdasági társaságot.

Először is nézzük meg a követeléseket a forgóeszköz értékéhez viszonyítva. Ez folyamatos csökkenést mutat.

2011	2012	2013	2014
89,98%	88,56%	79,11%	72,95%

3. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A követelések között a vevői állományon túl a magas arányú közösségi értékesítéseknek köszönhetően jelentős mértékű áfa visszaigénylés is mutatkozik. Ezek csökkenése az árbevétel emelkedése mellett pozitívnak mondható, hiszen ez azt jelenti, hogy a kintlévőségek határidőben megtérülnek.

Ha tovább vizsgálódunk a forgóeszközökön belül a készletek aránya igen ingadozó. A beruházás elkészülte után saját raktárral rendelkezett a Kft., ezért mind a vásárolt, mind a saját termelésű készleteket nemcsak eladásra, hanem raktárra is tudta venni. Ez egyrészt pozitív, hiszen úgynevezett stratégiai készleteket tudott képezni, hiszen ez a húskereskedelemben nagyon fontos tényező. Kevésbé van kiszolgáltatva a termelői piac helyzetének. Másrészt viszont veszélyes az áruk szavatossága miatt, továbbá, hogy a magas készletérték rontja a likviditását a vállalkozásnak, hiszen pénzeszköze le van kötve.

A pénzeszközök aránya az összes eszközhöz viszonyítva évről évre pozitívabb eredményt hoz.

2011	2012	2013	2014
0,49%	1,68%	1,71%	2,63%

4. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

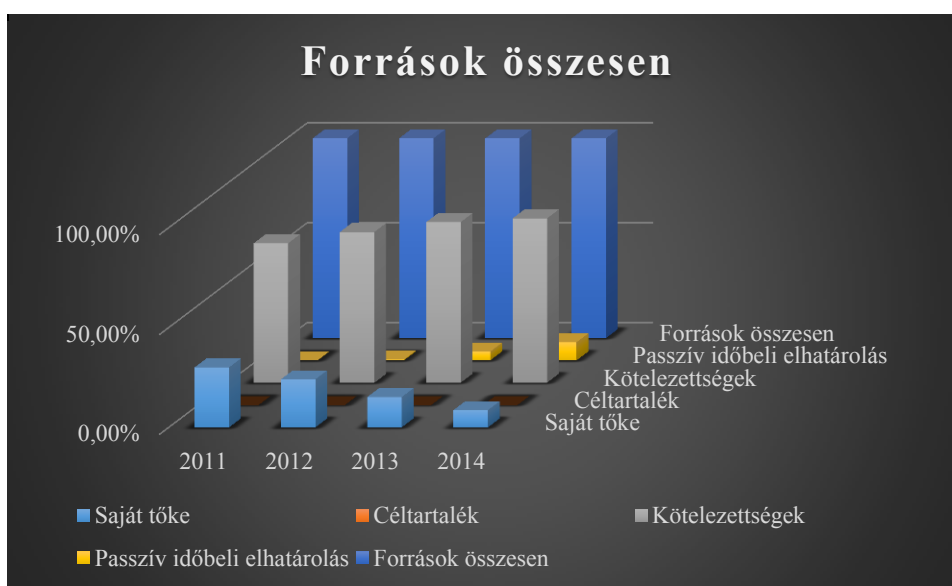
A folyamatos növekedés kedvező, de ha a forgóeszközökhöz viszonyított arányát nézzük elenyésző a pénzeszközök szerepe a társaság életében. Ez viszont egy váratlan esemény következtében negatívan hathat a cég életére.

A vállalkozás kizárólagos számlavezető intézete a Budapest Bank Zrt. rendelkezik forint és euro alapú folyószámlával, emellett a bank folyószámlahittel és úgynevezett faktor lehívású számla használatával is hozzájárul a rugalmasabb tevékenységhez.

Aktív időbeli elhatárolások között az első két évben csak a következő évi előfizetési díjakat, biztosítási összegeket tartalmazza. 2013-ban és 2014-ben a kiugrás oka az elnyert és elszámolt, de csak a következő év mérlegkészítés időpontja előtt befolyt vissza nem térítendő pályázati támogatás miatt növekedett meg. (Vásárhelyi-Tompa, Csonka, 2015)

Miután a legfontosabb eszközszerkezeti indexet kiszámítottuk, elemeztük, át lehet térni a gazdasági társasági forrásainak elemzésére, egymáshoz való viszonyára, amely megmutatja a vállalkozás finanszírozási forrásait. Ezek a tőkeszerkezeti mutatók, amelyek a vagyoni helyzetét mutatják meg a vállalkozás számára.

8. ÁBRA FORRÁSOK ÖSSZESEN

Forrás: Saját szerkesztés, a cég beszámoló adatai alapján

A saját tőke aránya csökkent az évek során az összes forráshoz képest. Ebből, tökéletesen kivehető, hogy mikor „nyúlt” külső forráshoz a gencsapáti Kft., a saját tőke ennek ellenére összességében folyamatosan emelkedett 2013-ig. Az adott év eredményei teljes mértékben a későbbi fejlesztéseket szolgálták. A tulajdonosok a törvényi rendelkezéseket maximálisan kihasználva a beruházás befejezéséig fejlesztési tartalékot képeztek, amelyeket 2013-ban teljes mértékben feloldottak, valamint a cél elérésének érdekében osztalék kifizetésére sosem került még sor.

9. ÁBRA: FORRÁS: A CSENG KFT. SZÉKHELYÉNEK FŐBEJÁRATA

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

Azonban az új telephely elindulásához kapcsolódó a kezdeti nehézségek látszódnak itt is, hiszen a saját tőke alig nőtt a 2013-as év során. Majd a következő évben ez a tendencia tovább romlott. A megnövekedett árbevétel ellenére sem tudták az elért árrésből kitermelni sem az üzemi, sem a pénzügyi költségeket. Ennek eredményeképpen a saját tőke összege 2014. évre szinte a felére csökkent a korábbi évekhez viszonyítva.

A forrásszerkezet elemzésénél érdemes szót ejteni a céltartalékok arányáról is. A céltartalék változás megmutatja a vállalkozás rizikóinak, illetve fenntartásainak hatását. A CSENG Kft-nél ezt nem lehet elemezni, mert mind a négy évben a gazdasági társaság garanciális és egyéb kötelezettségekre illetve várható jövőbeni költségekre céltartalékot nem képzett.

Kötelezettség/Összes forrás

2. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
69,817%	75,495%	80,424%	82,269%

5. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Megmutatja, hogy mekkora aránya a vállalkozásnak a kötelezettség /idegen tőke/. Növekedés figyelhető meg, ez arról ad tájékoztatás a külső elemzőknek, hogy bővült a kereskedelmi vállalat tevékenységi köre. Ebben az esetben nem lehet negatív, eredményromlásnak tulajdonítani. Ettől függetlenül nem szabad eltekinteni attól sem, hogy a kötelezettségeknek vannak terhei, és ha folyamatosan emelkedő értéket kapunk, akkor az azt jelentheti, hogy a cég egyre erőteljesebben függ a külső támogatástól. Érdemes megvizsgálni még a kötelezettségnél maradva mind a rövid, mind a hosszú lejáratú kötelezettségek arányát is. A cégnek a Budapest Bank által nyújtott beruházási hitele nyújtásából keletkezett hosszú lejáratú kötelezettsége 2013-ban. Előtte nem volt, hiszen egy kisebb összegű folyószámlahitel segítségével végezte tevékenységét. A kötelezettségek a felvett beruházási és forgóeszközöknek köszönhetően megnövekedtek, amelyek önmagunkban vizsgálva nem jelentenek semmit. Azonban hozzánézve a cég ezt követő eredményességét, már komoly felvetéseket takar. Az látszik a közzétett beszámolókból, hogy a bank felé elvárt forgalom elérésének érdekében nagy lépekkel haladtak előre, és nem volt kellő rátekintés a hozzá kapcsolódó költségek optimalizálására, ezért hiába ért el magasabb árrés tömeget a társaság 2014 évben már képtelen volt kitermelni a költségeit. Így veszélybe is kerülhet a társaság további működése és a bank által kihelyezett hitelek visszatérítése (adósságállomány vizsgálatánál mutatom be). (Csonka, Vásárhelyi.Tompa, 2015)

5.1.2. VAGYONFEDEZETTSÉG, ESZKÖZMEGTÉRÜLÉSI MUTATÓK:

A vagyoni helyzet átfogó elemzéséhez nélkülözhetetlen a vagyonfedezettség vizsgálata, hiszen ez lényegesen összetettebb képet mutat, mint a vagyonszerkezet elemzése. Az analízis során nem csak arra célszerű kitérni, hogy egy adott vállalkozás vagyon milyen mértékben növekedett, hanem vele együtt meg kell vizsgálni azt is, hogy a gyarapodás mellett hogyan változott a vagyon- és tőkeszerkezet összhangja. Emellett nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy a finanszírozási feltételek alapvetően meghatározzák fejlődési lehetőségeit. Egy sikeres működés érdekében minden vállalkozásnak ki kell alakítania a befektetett eszközök és a forgóeszközök megfelelő arányát, hiszen egy jól kialakított eszközarány komoly hatással van egy adott vállalkozás termelésének hatékonyságára, mivel lekötött befektetett eszközök hasznosításához, olyant forgóeszköz mennyiségre, és összetételre van szükség, amely mellett a fent említett hatékonyság kihasználása megvalósulhat. Ez az arány akkor

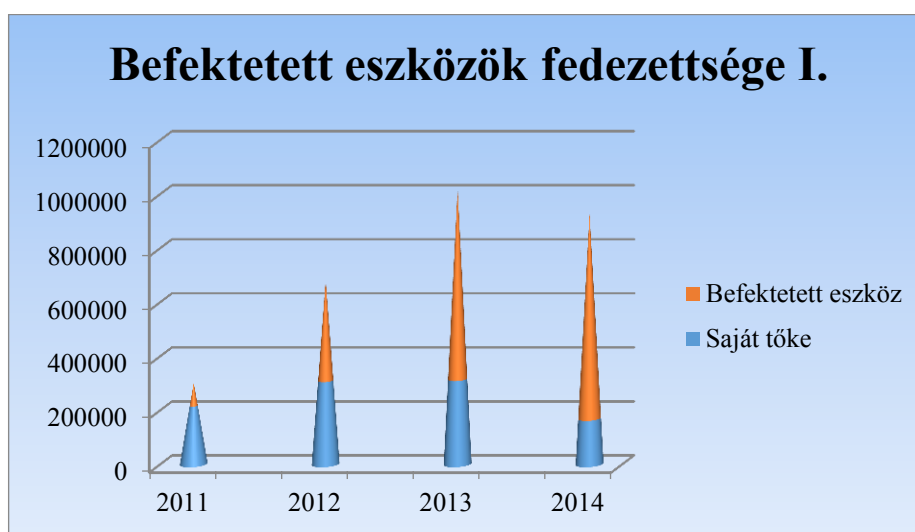
kedvező, ha a forgóeszközök aránya meghaladja a befektetett eszközök arányát. A korábbi fejezetben leírtakból jól látható, hogy a CSENG Kft. vizsgált éveiben ez a kedvező érték megjelent, hiszen minden évben a forgóeszközök aránya meghaladta a befektetett eszközök arányát, valamint a teljes eszköz állomány, több mint 50%-át birtokolta. Azonban elvárás a vállalkozásokkal szemben, hogy a befektetett eszközeiket saját forrásból finanszírozzák. A mutató értéke akkor kedvező, ha 100% vagy e feletti értéket mutat, mert ez azt jelenti, hogy a saját források egyre nagyobb részét finanszírozzák a befektetett eszközöknek, és így nincs szükség idegen tőke igénybevételére. Ez a mutató több változatban is kiszámítható, amennyiben a eszközök finanszírozásában saját tőkén kívül szerepet játszanak a hosszú lejáratú kötelezettségek. Ebben az esetben is elvárás a 100% feletti érték, mivel ellenkező esetben a rövid lejáratú kötelezettségeket is igénybe kell venni, amelyek drágítják az adott beruházást.

Ez a táblázat pontosan kimutatja, hogy folyamatosan csökken évről évre, azaz nincs összhangban a források lejáratá, és az eszközök lekötése. Fontos azt még megjegyezni, ha a vállalkozás rendelkezik hátrasorolt kötelezettségekkel, akkor azt is számba kell venni, hiszen az „megdobja” a tartós források értékét. A továbbiakban a nettó forgótőke eredményével is kalkulálni kell, hogy még pontosabb képet kapjunk a lekötött eszköz és tartós forrás egymáshoz viszonyáról (Helgertné Dr. Szabó Ilona, 2008)

Saját tőke/Befektetett eszköz

3. EGYENLET SAJÁT FORRÁS KÉPLETGYŪJTEMÉNY ALAPJÁN

10. ÁBRA BEFEKTETETT ESZKÖZÖK FEDEZETTSÉGE I.

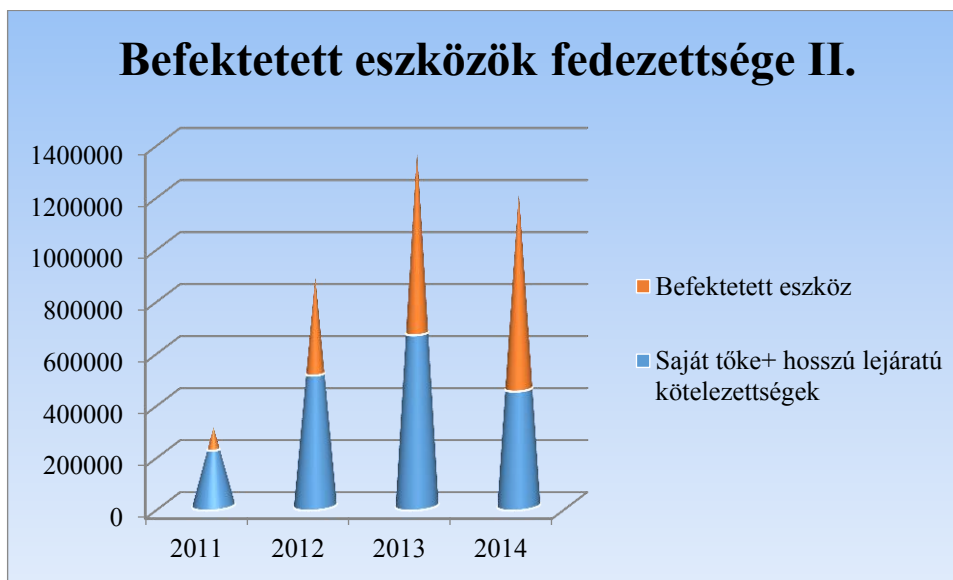

Forrás: saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján

2011	2012	2013	2014
254,33%	83,25%	44,89%	22,42%

6. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

11. ÁBRA BEFEKTETETT ESZKÖZÖK FEDEZETTSÉGE II.

Forrás: saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján

$(\text{Saját tőke} + \text{Hosszú lejáratú kötelezettség}) / \text{Befektetett eszköz}$

4. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján

2011	2012	2013	2014
254,33%	136,59%	94,70%	59,63%

5. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Társaság befektetett eszközeinek fedezettsége egyedül 2011-es évben volt 100% felett, hiszen 2012-ben már beruházás megkezdését elég jelentős hitelfelvétellel indította el. Ebből egyértelműen kirajzolódik az, hogy a Kft-nek nem volt meg az elegendő saját tőke ereje ennek a beruházásnak a megvalósításához. Majd 2013-as, 2014-es üzleti évben tovább romlott ez a mutató, hiszen a beruházások folyamatosan haladtak, a befektetett eszközök gyarapodtak, és ennek hatására további idegen tőkéhez nyúlt. Ez

még önmagában nem lett volna túl kockázatos, hiszen a bank az előzetes tervek alapján is megtérülni látta kihelyezett hiteleit. Azonban a 2013-as év után, a 2014-es év eredménytelen működése egyértelműen rámutatott arra a problémára, hogy a vállalkozás által elvégzett beruházás túlzott mértékű volt, hiszen önerő hiányában hozzányúlt az eddig forgótőkéhez. Ezáltal nagyon érzékennyé vált a vállalkozás és 2014. év végére komoly likviditási problémákkal küzdött.

A forgóeszközök között érdemes megvizsgálni a készletek fordulat számát. Társaság a vásárolt készleteit beszerzési áron tartja nyilván, a saját termelésű készleteket pedig önköltségáron szerepeltetik, mind a készlet programban, mind pedig a mérlegben. A készletek fordulat számának mutatója megmutatja, hogy a záró készletek hányszor térültek meg az értékesítés nettó árbevételében. A növekvő értékek kedvezőnek tekinthetők, hiszen felhasználásukkal megállapítható a készletgazdálkodás színvonalának alakulása.

	2011	2012	2013	2014
Fordulatok száma (ÉNÁ/Készletek)	49 nap	50 nap	20 nap	20 nap
Forgási idő 365/Fordulatok száma	8	7	19	19

7. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

A készletek alakulását a forgalommal való együttműködés alapján célszerű megvizsgálni. A készletállomány megtérülése készletféleségenként, vállalkozásonként eltérő lehet. De elmondható hogy minél gyorsabb a körforgás, annál gyorsabb a megtérülés is. Ennek a megtérülésnek a gyorsaságát egyrészt a fordulatok száma fejezi ki, másrészt a forgási sebesség napokban kifejezett mutatójával a körforgás időtartamát szemléltetjük, azaz hogy az adott gazdasági társaságoknál hány nap alatt térül meg a lekötött készlet. A CSENG Kft. esetében, amíg nem rendelkezett saját raktárhelyiséggel viszonylag alacsony készletértékkel dolgozott, és alapvetően érvényesült az a kereskedelmi elv, hogy *„egy jó kereskedő csak azt az árut veszi meg, amelyet már*

eladott”. (Csonka, Készletek alakulása, 2015) Ez azzal is magyarázható, hogy a gencsapáti telephely létrehozása előtt főként virtuális kereskedelemmel foglalkozott a cég, csak nagyon szükséges esetben vette igénybe külső vállalkozás bértárolási lehetőségeit. Az új beruházás megvalósulása után lényegesen lelassult a készletek forgási sebessége, ennek több oka is volt. Azzal hogy jelentős méretű saját raktárhelységgel rendelkezett a társaság, a kereskedők nem csak eladásra, hanem úgynevezett stratégiai készletre is vásároltak árukat, emellett az új tevékenység során a saját termelésű készletek is saját raktározásra kerültek, bízván abban, hogy év adott időszakában, amikor igény van rá, rögtön ki tudják szolgálni a vevőket, nem akkor kell elkezdni a gyártást. A cég üzleti terve is ezen alapokra épült, és ezért is hozták létre a saját raktárakat, üzemüket. Azonban ezen a szegmensen jelentős változások történtek, melyek negatív hatással voltak a cég életére. Sokszor nem csak fent felsorolt indok miatt kellett készletre vásárolni, hanem a beszállítók miatt. Ezalatt azt értem, hogy a húskereskedelemben lévő főtermékek mellé sokszor kénytelenek voltak megvenni a vágási melléktermékeket (nyak, szárny, stb.) mert másképp nem kapták meg azokat az árukat, amelyeknél lekötésük volt a vevőjük felé. Azonban így egy plusz feladat hárult a cégre, hiszen neki kellett egy új piacot találni, erre a kényszerűség által vásárolt árukra, termékekre. A számok is azt mutatják, hogy nem teljesültek az üzleti tervekben megfogalmazott elképzelések, rengeteg áru maradt készleten, és kényszerűségből fagyasztásra kerültek. Itt nem csak azt kell figyelni, hogy a forgási sebesség lelassult és kedvezőtlen, hanem a termék jellégből fakadóan, hogy romlandó szavatossági idővel rendelkező termékekről van szó, tehát szinte őket kétszeresen negatívan érinti a forgási sebesség lelassulása.

5.1.3. TŐKESZERKEZETI MUTATÓK

Egy társaság zavartalan működéséhez, az egyik legfontosabb elem megfelelően felépített tőkeszerkezet. Ezen szerkezetünk elemzése során saját és idegen tőke egymáshoz viszonyított arányát, illetve ezek alakulását vizsgáljuk. A vállalkozások tőke struktúrájának elemzéséhez nagyon sok mutató tartozik, de az egyik legfontosabb tőkeerősség mutatója:

Saját tőke/Források összesen

6. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
30,056 %	24,075%	15,176%	8,659%

8. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A tőkeerősséget a saját tőkének mérleg főösszeghez viszonyított értéke alapján számoljuk ki. Amennyiben a mutató értéke 30% alatti értéket mutat, az már kritikusnak tekinthető, hiszen azt mutatja meg, hogy mekkora a saját forrás az összes forráson belül. Ezen mutató értéke általános akkor mutatható kedvezőnek, ha eléri a 70%-ot, de ez ágazatokon belül változhat és függ a vállalkozás tevékenységétől, illetve üzletpolitikájától. (Helgertné Dr. Szabó Ilona, 2008)

Értéke főként arra utal, hogy a tulajdonosi kör mekkora tőkével látja el a társaságot, mind alapításkor mind az adózott eredmény visszaforgatásakor. A CSENG Kft. ezen mutatószáma már a vizsgált időszak elején is a kritikus értéknél volt, mégis vállalta ezt a nagy beruházást, és ezáltal láthatóan meggyengült hiszen 2014. év végére jóval a kritikus érték alatti százalékot mutatja.

Tőkefeszültségi mutató:

Idegen tőke/saját tőke

7. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
46,07%	124,04%	234,05%	467,38%

9. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A tőkefeszültség kiszámításával arra kapunk választ, hogy a vállalkozás saját tőkéje milyen mértékben nyújt fedezetet a kötelezettségekre.

A 2012. évi megkezdett beruházások érdekében egészen 2013-ig Budapest bank folyamatos beruházási, és előfinanszírozási hiteleket nyújtott, valamint a fejlesztések során létrehozott ingatlanok, és ingóságok fedezetének terhére különböző formájú

hiteleket biztosított. Azonban a negatív eredménnyel záruló utolsó két év miatt ez a tőkefeszültségi mutató nagyon magas lett. Látható hogy a társaság részére kihelyezett kölcsönök és hitelek nagysága már több, mint négyszerese a cég saját tőkéjének.

Tőkearányos mérleg szerinti eredmény:

MSZE/Saját tőke

8. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
39,362%	30,198%	1,813%	-86,217%

10. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A tőkearányos mérleg szerinti eredmény a vállalkozás vagyonának gyarapodására utal. Megmutatja, hogy a saját tőkében milyen, és mekkora szerepet tölt be a mérleg szerinti eredmény. Bemutatja, hogy az évek során az elvesztett, illetve felhalmozott eredmény hogyan alakul. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

Mint látjuk hatalmas csökkenés mutatkozik. 2014. évre a mérleg szerinti eredmény negatívvá vált. A saját tőke növekedésének üteme kedvezőtlen hatású.

Mérleg szerinti eredmény/Jegyzett tőke

9. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
2831,56%	3112,10%	190,27%	-4859,57%

11. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A jegyzett tőke arányos mérleg szerinti eredmény pontosabb képet ad, hiszen a jegyzett tőke egy viszonylag állandó számítási alapot nyújt. Ezzel a számítással is jól szemléltethető, hogy a vállalkozás egy viszonylag alacsony jegyzett tőkével indult (3000 000 Ft) ezt működése során sosem emelte meg. A 2011. és 2012-es évben a kiváló eredménnyel zárt, ezért is olyan magasok a táblázatban kimutatott százalékos hányadosok. Itt is jól kivehető a dolgozatomban már többször említett beruházásokhoz

kapcsolódó többletkiadásoknak (fizetendő kamatok), illetve a kiegészített új tevékenységgel kevésbé eredményesen működő éveknek köszönhető, alacsonyabb illetve negatív mérleg szerinti eredmény. Ennek hatásaként csökkent le jelentősen 2013-évre ez a hányados, illetve fordult át negatív előjelűvé.

Ahhoz, hogy minél átfogóbb, pontosabb képet kapjunk a vállalkozás vagyoni, pénzügyi helyzetéről horizontális viszonzyszámokat is elemezhetünk.

5.2. A TÁRSASÁG RÖVID TÁVÚ PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK VIZSGÁLATA

Egy vállalkozás pénzügyi helyzetének és alakulásának elemzéséhez legtöbbször horizontális mutatószámokat és likviditási mérleg, cash flow kimutatást készítjük el, majd ezek segítségével értékeljük. A pénzügyi helyzet elemzése során egy adott vállalkozás pénzügyi stabilitását helyezük előtérbe, ugyanis a gazdálkodás során ennek zavara komoly problémát okoz. Ennek érdekében egy vállalkozásnak folyamatosan figyelnie kell pénzügyi helyzetének alakulását, ha hosszú távon fenn akarja tartani életképességét. A mutatószámokkal való elemzés során átfogó képet kapunk a vállalkozás rövid és hosszú távú pénzügyi helyzetéről. A rövid távú pénzügyi helyzet vizsgálatához különböző likviditási mutatók számítását alkalmazzuk. Leginkább itt a vállalkozások likviditási mutatókat szoktak számolni a pontos kimutatás érdekében. A likviditási helyzet elemzése tulajdonképpen az egy éven belül esedékes követelések, illetve kötelezettségek egymáshoz való viszonyát értékeli, jelenti. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007) A rövid távú helyzetét a vállalkozásnak 3 fontosabb mutató kiszámításával szeretném bemutatni:

Az első a Likviditási mutató I. (likviditási ráta):

Forgóeszközök/Rövid lejáratú kötelezettség

10. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
1,27	1,18	1,03	0,85

12. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Ez a leggyakrabban alkalmazott likviditási mutató, mely azt méri, hogy adott társaság képes e megfizetni a rövid távú tartozásait. Az arány megmutatja, hogy a gazdasági társaság elméletileg ki tudja e fizetni rövid távú kötelezettségeit a forgóeszközeiből. Amennyiben a mutató értéke 1 alatt van, az azt jelenti, hogy lehetetlen lenne kifizetni az összes rövid lejáratú tartozást, ha azokat mind egymás után kellene kiegyenlíteni. Ez nem jelenti azt, hogy egy adott cég rögtön csődbe megy, de minden esetre egy vészjelző a tulajdonosok számára. Ha ez az érték tartósan évről évre a kritikus 1 alatt van előbb utóbb a vállalkozásnak jövedelmezőségi, illetve kifizetési problémái lesznek. (Magyar Mágnás, 2015)

Az általam vizsgált Kft. likviditási mutatója már a megkezdett beruházás előtt kevésbé volt magasabb, mint a fent említett 1 érték. Jól megfigyelhető, hogy a mutató értéke évről évre csökkent 2014 éves eredményei alapján a veszélyes érték alá ment. 2015 év közepére valójában kialakult nála is a fent említett fizetéseképtelenségi helyzet, egyre nehezebben (részteljesítések, késedelmes fizetések) tudta teljesíteni a kötelezettségeit, főleg a beszállítók felé. A mai napra el is jutott odáig, hogy két legnagyobb beszállítója beadott egy felszámolási és egy végrehajtási eljárást.

Likviditási mutató II. (likviditási gyorsráta) /sav-test/

Forgóeszközök – Készletek/Rövid lejáratú kötelezettség

11. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
1,15	1,08	0,84	0,66

13. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Angolul sav tesztnek is nevezik, mely elnevezésének eredete az aranybányászoktól ered. Megmutatja, hogy a cég elméletileg mennyire képes a leglikvidebb eszközeiből mennyire képes kifizetni a rövid lejáratú kötelezettségeit. (Magyar Mágna, 2015)

Tehát ez a mutató nem veszi figyelembe a készleteket, melynek logikája abban rejlik, hogy a készlet kevésbé likvid eszköz, hiszen azt még el kell adni, valamint meg is kell kapni érte a megfelelő ellenértéket. „Magyarországon a Világbank a 0,7 értéket tekinti elfogadhatónak” (Portál, 2015)

Hasonlóan a likviditási mutató I.-hez a gyorsrátánál is a kritikus érték az 1-nél kisebb összeg. A táblázatomon kirajzolódik, hogy a követelések, pénzeszközök és az értékpapírok a vizsgált évek első felében még fedezték, de az utolsó két évben már nem voltak elegendőek a rövid lejáratú kötelezettségek rendezéséhez.

Likviditási mutató III. (pénzeszköz arány)

Pénzeszközök/Rövid lejáratú kötelezettség

12.
SAJÁT

2011	2012	2013	2014
0,01	0,03	0,03	0,04

EGYENLET
SZERKESZTÉS

KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

14. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A pénzeszköz likviditási mutató felhasználásával a legszűkebb értelemben tudjuk használni a likviditást. Hiszen ebben az esetben a rövid lejáratú kötelezettség teljesítéséhez fedezetként kizárólag a pénzeszközök állnak. A CSENG Kft. esetében kritikus helyzet állt fenn. Fontos, hogy 1-nél magasabb érték a pozitív hatású a vállalat életében, hiszen azt jelenti akkor, hogy képes kifizetni minden éven belül esedékes kötelezettségét. Ez az általam vizsgált vállalkozás esetében nem mondható el.

A nettó forgótőke nem más, mint a forgóeszközök tartós forrással finanszírozott értéke. (számvitel...A-Zig, 2008-2015) Ez különbségképzéssel adható meg. Ez a forgótőke szűkebb kategóriája, azt a mennyiséget jelenti, amely egy adott vállalkozás biztonságos, és folyamatos működéséhez elengedhetetlen.

Forgóeszközök – Rövid lejáratú kötelezettségek

13. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
134698	141178	37954	-202504

15. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

A vizsgált években itt is látható az a negatív tendencia, amit az adott társaság többi mutatójában is szerepel. A forgóeszközök a vizsgált évek $\frac{3}{4}$ -ben még fedezetét a rövid lejáratú kötelezettségeket, de a 2014 év végére átfordult negatívba, amely azt jelenti, hogy az adott vállalkozásnak nem volt elegendő forgóeszköze a rövid lejáratú kötelezettséghez.

$$\text{Nettó forgó tőke} * 100 / \text{Forgóeszközök}$$

14. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
21,18%	15,47%	2,81%	-18,03%

16. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓ ADATAI ALAPJÁN

Dinamikus likviditás

$$\text{Üzemi (üzleti)tevékenység/Rövid lejáratú kötelezettség}$$

15. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
19,24%	13,93%	3,79%	-9,02%

17. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

Ez a szám azt fejezi, hogy üzemi üzleti tevékenység eredmény milyen mértékű fedezetet biztosít a rövid lejáratú kötelezettségre. A mutató biztonságos értéke 50% feletti. Az adott társaságnál még a pozitív eredménnyel zárult években sem érte el az optimális

számot, a 2012. évben megkezdett beruházások elindulása tovább rontotta, majd kritikussá tette a helyzetét e tekintetben is. (Pap, 2013)

A rövid távú pénzügyi helyzetelemzést még a likviditási mérleg segítségével is el lehet végezni. Ezen mérlegben fordított sorrendben található meg. Az eszközoldal likviditás sorrendjében, a forrásoldal pedig lejárat, esedékesség szempontja szerint van csoportosítva. Két fajtáját különböztetünk meg a négyfokozatú, illetve a négynél több fokozatú likviditási mérleget.

12. ÁBRA LIKVIDITÁSI MÉRLEG

Eszközök	Források
I. Készpénz, Láttra szóló bankbetét, értékpapír	I. Azonnal esedékes kötelezettségek
II. Egy éven belül pénzzé tehető eszközök	II. Egy éven belül esedékes kötelezettségek
III. Egy éven túl pénzzé tehető eszközök	III. Egy éven túl esedékes kötelezettségek
IV. Befektetett eszközök	IV. Saját tőke

Forrás: saját szerkesztés a vállalkozások tevékenységének komplex elemzése tankönyvből

A likviditási mérlegben csak fokozatonként lehet összehasonlítást végezni, amellyel vagy likviditási hiányt, vagy likviditási többletet is ki tudunk mutatni. A likviditási mérleg a normál számviteli mérleg alapján nem összeállítható, különböző részletező adatokra, illetve sok információra van szükség ehhez a vállalkozásnak. Az elkészítéséhez például szükségesek analitikus nyilvántartások, leltározások, leltárak, amely alátámasztja az adatok valóságát, valamint sorrendiségét. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

5.3. A TÁRSASÁG HOSSZÚ TÁVÚ PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK VIZSGÁLATA

A vállalkozások pénzügyi helyzetét nem csak rövid távon, hanem hosszú távon is szükséges elemezni. A hosszú távú pénzügyi helyzet vizsgálatának fontos részterület az adósságállomány részletes vizsgálata. Az adósság állomány kifejezés alatt általában az 1

évet meghaladó hosszú lejáratú kötelezettségeket értjük. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

A hosszú távú pénzügyi mutatók az adósságállományról adnak tájékoztatást. Az adósságállományra vonatkozóan négy fontos képlet van, amit alkalmaznunk kell.

Eladósodottság mértéke:

(Kötelezettségek/Saját tőke)

16. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
232,29%	313,59%	529,94%	950,14%

18. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Az eladósodottság mértéke azt mutatja, hogy egy gazdasági társaság saját forrásai hány %-ban tudják fedezni kötelezettségeit. Ez a mutató fontos szerepet játszik egy vállalkozás megítélésében, hiszen azt fejezi ki, hogy a cég képes e szükségesetén saját tőkéjéből rendezni tartozásait. Ideális esetben a mutató értékének 100% alatti (esetleg 100% közeli értéket kell mutatnia). (Kristóf, 2014)

A CSENG Kft. esetében ez a mutató lényegesen elmarad az optimálistól, és a jobb jövedelmezőség reményében kihelyezett bank általi finanszírozás sem hozta meg a várt eredményt. Jól látható, hogy a Kft. nem hogy növelte volna, jelentősen elvesztette az utolsó évre saját tőkéjnek egy részét, a veszteséges működése miatt.

Eladósodottság foka:

Kötelezettség/Mérlegfőösszeg

17. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
69,82%	75,49%	80,42%	82,27%

19. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Eladósodottság foka azt az arányt mutatja meg, hogy milyen mértékben lettek kölcsönökből hitelekkel finanszírozva a vállalkozás tulajdonában levő eszközök. Minél

alacsonyabb a mutató értéke annál kedvezőbb egy adott társaság megítélése. 50-60% körül már megfelelőnek számít a mutató értéke. (Kristóf, 2014)

Ennek a mutatónak az értéke, a CSENG Kft. esetében, ha nem is érte el a pénzügyi szakemberek szerinti optimális értéket, a beruházás megkezdésekor még viszonylag elfogadhatónak mondható. De hiába történt rendkívül nagy összegű eszköz bővítés, a 2014. év végére már nem nyújt biztos fedezetet a kötelezettségekre.

13. ÁBRA FORRÁS: PÁNTOLÓ GÉP - TÁRGYI ESZKÖZ

Forrás: A cég által rendelkezésemre bocsátott

Nettó eladósodottság foka:

(Kötelezettség – Követelések)/Saját tőke

18. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
-32,89%	52,18%	188,93%	465,63%

20. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG MÉRLEG ADATAI ALAPJÁN

Azt mutatja, hogy a kintlévőségeket, kötelezettségeket milyen mértékben fedezi a saját forrás. Ez feltételezi, hogy a követelések előbb realizálódnak, mint ahogy a

kötelezettségeket teljesíteni kell. A csökkenő mutató értéket tekintjük kedvezőnek. (Kristóf, 2014)

Ebben az aspektusban vizsgálva is a Kft. pont ellentétes irányú értékeket mutat, mely kedvezőtlen a társaságra nézve.

Árbevételre vetített eladósodottság

Kötelezettségek – (Pénzeszközök + Értékpapírok)/ÉNÁ

19. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
17,07%	23,12%	33,44%	31,28%

21. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

Kiszámításával megtudhatjuk, hogy a kötelezettségeknek a likvid forgóeszközzel csökkentett részére, az árbevételre mekkora fedezetet nyújt. Kedvezőnek akkor mondható, ha 100% -nál lényegesen kisebb. (Minden ami számvitel...A-tól Z-ig, 2015)

A CSENG Kft-nél ez a mutatószám első ránézésre kedvezőnek látszik, bár itt is a csökkenés helyett folyamatos növekedés látható. A kedvezőszámoknak egyik fő oka, hogy az árbevétele a társaságnak évről évre folyamatosan növekedett, azonban ez a mutatószám nem vizsgálja, hogy az árbevétel mögött milyen gazdaságosság illetve megtérülés áll.

Ezért is fontos, hogy egy adott gazdasági társaság hosszú távú pénzügyi helyzetének átfogó vizsgálatához több számítás szükséges, hiszen külön-külön torz képet adhatnak a pénzügyi helyzetről.

5.3.2. A CASH FLOW KIMUTATÁS ÁLTALÁNOSAN

A vállalkozás pénzügyi, jövedelmi helyzetének valós képes érdekében a vállalkozásnak kötelező elkészíteni a cash flow kimutatást, a kiegészítő melléklet részeként. (HVG, 2015)

A cash flow kimutatás valójában a pénzeszköz (készpénz) készletének, forgalmának megtervezése, kimutatása. Fontos, hogy minden vállalkozás elkészítse, hiszen így kap egy olyan képet a készpénzbevételeiről, hogy azokkal tervezni tudjon a jövőben. A CSENG Kft. is elkészítette. Ezzel a kimutatással módunk áll arra, hogy a különböző gazdasági események változása, amelyek a készpénz állománnyal kapcsolatosak milyen hatások eredménye képen mentek végbe. A közelmúlt gazdasági eseményeire nagyon jó „nyomkövető”. A nemzetközi számvitelben kötelező a cash flow kimutatás elkészítése. Ez is egyfajta elemzés, melyet először az amerikaiak, és a britek alkalmaztak a pénzügyi jelentésük részeként. Mára ez már elterjedt. Hazánkban, Magyarországon 1997. január 1-jével lett kötelező eleme a kiegészítő mellékletben az éves beszámolóra kötelezetteknek.

„A pénzügyi helyzet változásáról szóló jelentést a pénzügyi jelentés integráns részeként kell tekinteni. A pénzügyi helyzet változásáról szóló jelentést minden olyan időszakra el kell készíteni, amelyre jövedelem kimutatást is készítenek.” (IAS 7. Standard, 1979) (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

A Cash flow jelentése pénzforgalom, pénzáramlást jelent. Gyakori használat a cash in flow, illetőleg a cash out flow, amely be, és - kiáramlást takar. Tehát így jön ki a cash flow (in-out). A gazdasági áramlásokat két csoportba sorolhatjuk:

1. reál, és
2. pénzügyi jellegű áramlások

Az utóbbival, a pénzügyi jellegű áramlásokat elemzik általában a vállalatok, hiszen ez magába foglalja, a készpénzbevételt – kiadást, követeléseket, kötelezettségeket. Minden vállalkozásnál ez megjelenik, mert az anyagvásárlás, termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, munkaerő biztosítása, maga a biztosítás, hitelfelvétel, szállítói tartozás, és még egymillió dolog mind-mind pénzeszközzel valósítható meg.

A cash flow kimutatást két fél tudja kamatoztatni: maga a vállalkozás vezetője, vezetői és a hitelezők. A vállalat irányítója azért, mert lát minden korábbi döntését számokkal kifejezve a pénzeszközeire hatóan. Kimutatható, hogy a tevékenység bevétele tudja e fedezni a tevékenységet, ha nem akkor elgondolkodtató egy részvény,- kötvénykibocsátás, vagy egy hitelfelvétel. Ahhoz, hogy egy vállalkozás osztalékot

fizessen ki, számoljon el szintúgy érdemes egy cash flow kimutatás elkészíteni a vezetőség részéről. A befektetők részéről pedig azért fontos kimutatás, mert ha egy vállalkozás idegen forrás bevonására, azaz hitelfelvételre kényszerül, maga a hitelező ellenőrizni tudja, hogy képes-e a tőketörlesztésre, majd később a visszafizetésre.

A cash flow kimutatáshoz szükségesek:

- mérlegadatok
- eredmény kimutatás adatai
- illetve kiegészítő tájékoztatás, amelyet például az analitikus nyilvántartásból lehet kinyerni.

Kategóriák szerint három opció van:

14. ÁBRA CASH FLOW TÍPUSOK

Magyar elnevezés	IAS szerinti elnevezés
Működési (operatív) cash flow	Operating cash flow
Befektetési cash flow	Cash flow from investing activities
Finanszírozási cash flow	Cash flow from financing activities

Forrás: saját szerkesztés az Európai Unió számviteli elvárásai könyve alapján

A cash flow egy forgalmi megközelítésű adatelemzés, amelyben a realizált pénzbevételeket, a pénzkiadásokkal állítjuk szembe egymással. Ezzel a kimutatással betekintést nyerhetünk, hogy a cégen belüli tevékenységek milyen hatással vannak a vállalat pénzeszközeire, így a vállalat pénzügyi helyzetére is.

Az operatív cash flow kimutatása, elemzése a legnagyobb munkát igénylő feladat. A nemzetközi gyakorlatban erre a kimutatásra 2 különféle módszert alkalmaztak: direkt, és az indirekt módszert. Direkt módszer lényege, hogy a mindennapos tevékenységből adódó pénzbeáramlásokat, az üzleti jellegű pénzkiáramlásokkal bruttó szemléletben, egymással szemben mutatjuk ki. Az indirekt módszer alkalmazása során az adott, tárgyévi eredmény adatai szolgálnak alapul, melyeket helyesbíteni kell azon tételekkel, amelyek a vállalkozás eredményét csökkentik, vagy növelik, de pénzmozgással nem

járnak, vagy az eredmény értékét nem befolyásolják, ellenben pénzmozgással járnak. Az operatív cash flowt indirekt módszerrel, míg a finanszírozási, és a befektetési cash flowt direkt módszerrel szokták elszámolni a vállalatok. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007). A CSENG Kft. 2013-es üzleti évben készített működési (operatív) cash flow kimutatást, ugyanis ekkor már éves beszámolót kellett közzé tennie, amelynek kötelező eleme ez az adatelemzés is.

Cash-flow kimutatás fő sorai

	Megnevezés	2013	2014
I.	Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás	73 630	73 745
II.	Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás	-372 531	-117 315
III.	Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás	312 572	59 733
IV.	Pénzeszközök változása	13 671	16 163

22. TÁBLÁZAT A BESZÁMOLÓ ALAPJÁN

6. AZ EREDMÉNY KIMUTATÁS ELEMZÉSE

A jövedelmezőség elemzése: Ennél az elemzési módszernél mindig egy eredménykategóriát viszonyítunk egy vetítési alaphoz. Ezáltal beszélhetünk

- minősítő jellegű
- összehasonlító
- jövedelmezőség tendenciaszerű, illetve
- tájékoztatást nyújtó elemzésről.

Nincs kikötés arra vonatkozóan, hogy mikor melyik eredménykategóriát melyik vetítési alappal hasonlítom össze. Ez a vállalkozás saját döntése, ő dönt mit tart célszerűnek elemzés szempontjából. Mint, ahogy a vállalat pénzügyi helyzetét, így a jövedelmezőségi helyzetet is kötelező jelleggel be kell mutatni a beszámoló készítése alkalmával. Ezt a részt, fejezetet a kiegészítő mellékletben, és az üzleti jelentésben kell ismertetni. Továbbiakban szeretném ismertetni, mely eredménykategóriákat, és vetítési alapokat lehet figyelembe venni:

- értékesítés bruttó eredménye
- üzemi (üzleti) tevékenység eredménye
- szokásos vállalkozási eredmény
- adózás előtti eredmény
- adózott eredmény
- mérleg szerinti eredmény
- EBIT (adózás és kamatfizetés előtti eredmény)
- NOPLAT (adózott eredmény + fizetett kamatok)
- Bruttó főpiaci eredmény
- Adózás, kamatfizetés, és értékcsökkenés előtti eredmény (EBITDA)

Vetítési alapok lehetnek:

- értékesítés nettó árbevétele
- saját tőke
- lekötött eszköz értéke
- összes eszköz értéke
- bérköltség
- személyi jellegű ráfordítás
- átlagos állományi létszám
- saját tőke + kamatköteles ideges források
- főpiacok szerinti nettó árbevétel
- relációk szerinti árbevétel (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

Számítása: mindig az eredményt osztjuk a vetítési alappal.

Hatékony, ha egységes jövedelmezőségi mutatószámrendszert alakít ki a vállalkozás magának. Fontos, hogy a mutatószám tartalma ne változzon, maradjon azonos az összehasonlítás valódiságtartalma érdekében. A jövedelmezőség átfogó elemzése rávilágít a jövedelemtermelő készség hatásaira, változásaira, opció más vállalkozással, vagy esetleg hasonló, azonos tevékenységű vállalat ágazati csoportjával való összehasonlításra, tájékoztatás nyújt az érintetteknek a jövedelmi helyzetéről.

Természetesen a kiegészítő mellékletben és üzleti jelentésben is be kell számolni a cég jövedelmi helyzetéről.

Tanulmányaim során 6 fontosabb jövedelmezőségi mutatóval találkoztam. Ezek a következők:

- Bruttó jövedelmezőség
- Tőkearányos mutatók
- Eszközarányos mutatók
- Komplex jövedelmezőség
- Árbevétel arányos jövedelmezőség
- Élőmunka arányos jövedelmezőség

Ha egymást követő évekre, azaz több év távlatában számítjuk ki a mutatók értékeit, akkor a jövedelmezőség időbeli változását is elemezhetjük, ezáltal a módszer segítségével az előrelépés dinamikáját is kifejezi. A jövedelmezőség pénzürtékben kifejezhető, abszolút, és még fontos jellemzője, hogy folyó áron elemzi a bevételeket, illetve ráfordításokat. (Péterfi, Komplex előadás: A jövedelmezőség alakulásának átfogó elemzése, 2015)

A következőkben szeretném bemutatni, pár mutató segítségével a CSENG Kft. jövedelmezőségi helyzetét.

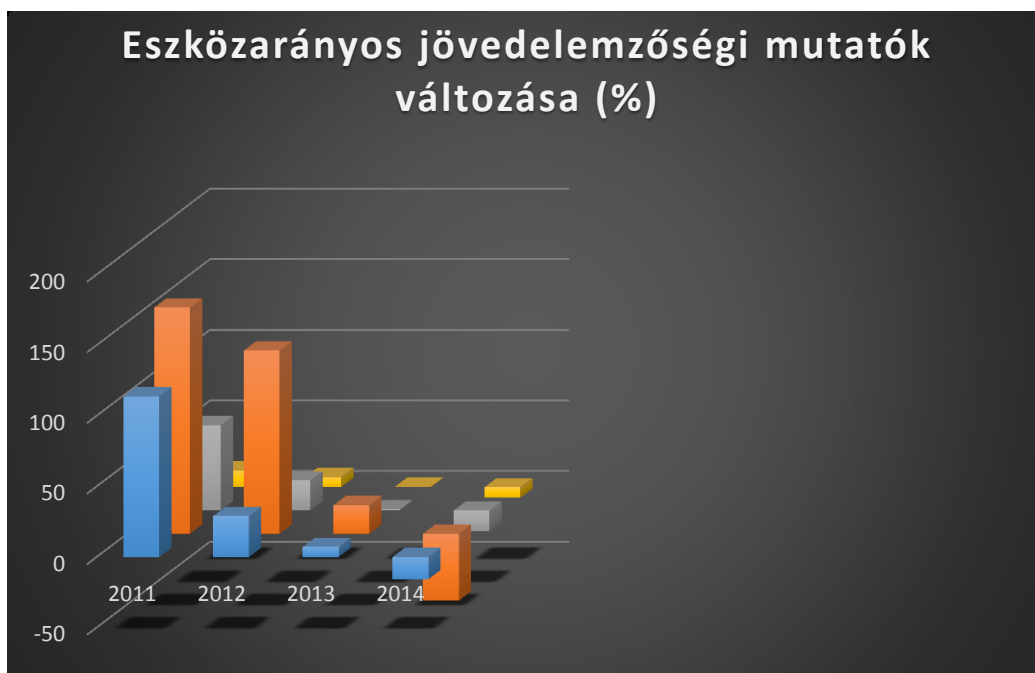
Az első mutatónak a bruttó jövedelmezőséget választottam. Ezt a mutatót a CSENG Kft.-nél nem lehet elemezni, hiszen az értékesítés bruttó eredménye számunkra nem ismert, mert a vállalkozás összköltség eljárású eredmény kimutatást készít el. Az értékesítés bruttó eredmény a forgalmi költséges eredmény kimutatásból nyerhető ki, ami a bevétel és a változó költségek különbségét fejezi ki.

6.1.1. ESZKÖZARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK

Ezeknél a mutatószámoknál, az általunk (vizsgálni kívánt) kiválasztott valamely eredmény értékét viszonyítjuk az eszköz, vagy eszközök valamely csoportjához, ez megmutatja számunkra az eszköz jövedelemtermelő képességét. Egyértelműen akkor jó a vállalkozásra nézve, ha ezek a mutatók növekedést mutatnak évről évre. Fontos arra ügyelni, hogy az általunk választott eszközök, hozzájáruljanak az eredményhez. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

A következőkben 4 mutatószámot szeretnék erre vonatkozóan bemutatni, illetve elemezni.

15. ÁBRA ESZKÖZARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK VÁLTOZÁSA (%)

Forrás: saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján

Jól látható, hogy a társaság lekötött eszközeinek növekedése nem hozta meg a kedvező hatást a jövedelmezőségre, hiszen a mutatók értéke rohamosan csökkent évről évre. a Befektetett eszközökre s készletekre jutó adózás előtti eredmény alakulása ugyanolyan negatív képet mutatott, mint az előtte kimutatott készletekre jutó üzemi eredmény. Sajnos beruházás követő években az eredménytelen működés miatt a jövedelmezőségi mutatók kritikus képet mutatnak a Kft. életéről, amely a gazdasági működés majdnem minden szegmensén érezteti hatását.

6.1.2. TŐKEARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG

A tőkearányos jövedelmezőség elemzésénél a saját tőke összegéhez vállalkozás által leginkább jellemző eredménykategóriákat célszerű elemezni, összehasonlítani. Dolgozatomban a következő mutatók alapján szeretném szemléltetni, hogy ezen mutatószámok hogyan alakultak általam vizsgált Kft-nél.

16. ÁBRA TŐKEARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK VÁLTOZÁSA (%)

Forrás: saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján

Ezek a mutatók azt mutatják ki, hogy a saját tőke egy egységével mekkora hozamot ért el a gazdasági társaság a vizsgált időszakban. Mind a három mutató akkor mondható kedvezőnek, ha folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Ez sajnos az általam elemzett vállalkozásról abszolút nem mondható el, ellentétes hatás jelentkezett. Különböző eredménykategóriákkal viszonyított mutatók pedig azt jelentik, hogy valamely gazdálkodási terület mekkora mértékben jövedelmező (fő tevékenységénél az üzemi (üzleti) eredmény mutatja meg, pénzügyi műveletek eseményei, rendkívüli események) (Cégvezetők klubja, 2015)

Ezen mutató (ROE) nagyon gyakran használt a vállalkozók körében, ugyanis maga a vállalkozás menedzsmentjével nagyon szoros összefüggésben, kapcsolatban van. Az esetleges tőke gyarapodásra információként szolgál, illetve hogy a vállalkozás tud-e osztalékot nyújtani, adni. Még fontos azt is megemlíteni, hogy külföldi vállalkozás, tehát a nemzetközi gyakorlatban összevetésre, hasonlításra is alkalmazzák ezt a mutatót. Ha a maximális osztalékfizetést szeretnénk a vállalkozás tudtára adni, akkor nem a saját tőke lesz a viszonyítási alap, hanem a jegyzett tőke. (Dr. Pucsek, 2013)

Befektetett tőke hozama:

NOPLAT/Működésbe befektetett tőke

20. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS A KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
7,84%	32,05%	3,74%	-11,81%

23. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓ ADATAI ALAPJÁN

(NOPLAT: adózott eredmény + fizetett kamatok; Működésbe befektetett tőke: saját tőke+ hitelek, kölcsönök)

Az összes mutató (tőkearányos jövedelmezőség), akkor kedvező, ha növekedés tapasztalható. A táblázatok összefoglalásával jól szemléltethető, hogy a CSENG Kft. eredménye folyamatosan csökken, romlik, kedvezőtlen. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

6.1.3. ÁRBEVÉTEL-ARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG

Az eredményarányos árbevétel azt fejezi ki, hogy egy vállalkozásnál 100 Ft eredmény realizálása hány forint árbevétel elérést teszi szükségessé. Itt alkalmazott mutatók kialakításánál fontos, hogy eredménykategóriák és választott bevétel kategóriák összhangban álljanak egymással. Ezt azt jelenti, hogy ha számításnál üzemi eredményre vonatkozóan végezzük a mutató számlálójában értékesítés nettó árbevétele mellett egyéb bevételek összegét is kell szerepeltetni. Az adózás előtti eredményt illetően pedig az összes árbevételnek és bevételnek helyet kell kapnia (pénzügyi műveletek bevétele)

Kiszámításánál megfigyelhetjük, hogy az elért eredményt viszonyítja a jövedelemhez. Tehát kifejezi, hogy az jövedelemből mekkora is tulajdonképpen az elért, elszámolható nyereség, hozam. Önmagában kevésbé, sokkal inkább összehasonlításoknál kiválóan alkalmazható, részletesebb képet mutat a Kft. jövedelmezőségéről. Ha már az első évnél csökkenés, vagy zuhanás figyelhető meg, el kell gondolkodni, hogy alacsony haszonkulccsal gazdálkodnak, vagy magas értékesítési, adminisztrációs és kamatköltségek állnak a háttérben. (Econom.hu, 2015)

Bruttó jövedelmezőség:

Üzemi tevékenység eredmény/Értékeítés nettó árbevétele + egyéb bevételek

21. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
3,29%	2,61%	1,02%	-2,41%

24. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

Árbevétel arányos üzemei eredmény

Üzemi(üzleti)tevékenység eredménye/Értékesítés nettó árbevétele

22. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
3,31%	2,62%	1,02%	-2,40%

25. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

„Az eredményhányad mutatók megmutatják, hogy a főtevékenység bevételeinek hány százaléka marad meg az egyes eredménykategóriák szintjén.” (Dr. Siklósi, Veress, 2011)

Árbevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény:

*Szokásos vállalkozási eredmény/(Ért. nettó árbev + egyéb bev
+ pénzügyi műv. bev)*

23. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS A KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

2011	2012	2013	2014
2,96%	2,33%	0,11%	-3,10%

26. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A CÉG BESZÁMOLÓI ALAPJÁN

Ez a mutató kifejezi, hogy a gazdálkodás folyamatai milyen hatással bírnak a jövedelmezőségre. Ezek a gazdasági folyamatok lehetnek részterületenként, vagy külső

folyamatok is. Ennél a mutatónál is észlelhető, hogy évről évről, folyamatos csökkenő tendenciát mutat az általam vizsgált Kft. mutatószáma. (Kondorosi Dr.Ph.D, 2002)

6.2. A HATÉKONYSÁG VIZSGÁLATA

A hatékonyság vizsgálata során arra kapunk választ, hogy az adott időszakban felhasznált eszközeit, erőforrásait milyen mértékben használta fel, milyen mértékben hozott eredményt a vállalkozás számára. Jelen esetben az eredmény, nem az általunk asszociált eredmény, hanem a tevékenység hozamát fejezi ki, ez persze eltér a vállalkozások tevékenységi körei miatt. A kereskedelmi tevékenységben, mint az általam is elemzett Cseng Kft-ben az értékesítés nettó árbevétele és az értékesítési forgalom jelenti ezt a hozamot. A mutatószámok kiszámításával azonban a tevékenységi körtől függetlenül elemzünk, így keressük egyes eszközcsoportok kihasználtságára a választ. Leggyakrabban azt mutatják meg ezek a mutatók, hogy a vizsgált időszakban milyen sebességgel fordul meg egy adott eszköz az árbevételben. Fontos kiemelni, hogy az anyagi javak növeléséhez, csökkentenünk kell a hozzá szükséges erőforrás mennyiségét. „*A hatékonyság fogalma alatt az erőforrások felhasználásának gazdaságosságát értjük*” (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

Általános viszonyítás: *Felhasznált erőforrás/Hozam*. A hatékonyság vizsgálatánál mindig több fajta mutatót hasonlítunk össze, és így megállapítható, hogy melyik a hatékonyabb. A gazdaságosság mérésekor mértékegységben és természetesen és pénzürtékben is ki lehet fejezni az adott értéket, míg a jövedelmezőségnél csak és kizárólag pénzürtékben.

A hatékonyság elemezhető:

- nemzetgazdaság,
- vállalkozás perspektívájából
- vállalkozáson belüli részekenél
- résztvékenységekre
- és mindezekre összefogóan

A hatékonyságot sosem szabad egy mutatóval mérni, hiszen a fejlődést, az alakulást mutatórendszerekkel lehet bemutatni. (Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, 2007)

Teljesítménymutatók:

- Bruttó termelési érték
- Értékesítés árbevétele
- Hozzáadott érték
- Nettó termelési érték
- Anyagmentes termelési érték

Ráfordítások:

- élőmunka ráfordítás
- átlagos állományi létszám
- lekötött eszköz értéke
- összes eszköz
- összes termelési költség
- exportértékesítés költsége
- termelésben a tárgyi eszközök lekötött nettó értéke
- lekötött eszközök átlag értéke a termelésben (Péterfi, A gazdasági hatékonyság elemzése, 2015)

6.2.1. KOMPLEX GAZDASÁGI HATÉKONYSÁG

A hatékonyság termelési tényezők szerint is elemezhető, nemcsak parciálisan. Erre ad segítséget a komplex hatékonysági mutató. „*A vállalkozás termelési eredmény több tényező együttes hatásának eredményeképpen jön létre, ezért a komplex gazdasági hatékonyság mutatói alkalmasak a teljes hatékonyság mérésére.*” (Siklósi, 2009). Egyik eleme a nettó termelési érték a legtöbbször alkalmazott termelési érték kategóriája.

Számítási alapja a következő:

Nettó termelési érték számítási táblázat

	Értékesítés jövedéki adóval csökkentett nettó érték
-	ELÁBÉ
-	Eladott (közvetített) szolgáltatások
+	SEEAÉ
+	STKÁV
=	Bruttó Termelési érték
-	Anyagköltség
-	Igénybevett anyagi jellegű szolgáltatás
	Anyagmentes termelési érték
-	Értékcsökkenés
=	Nettó termelési érték

27. TÁBLÁZAT SAJÁT SZERKESZTÉS A SZÁMVITELI ALAPISMERETEK KÖNYV ALAPJÁN

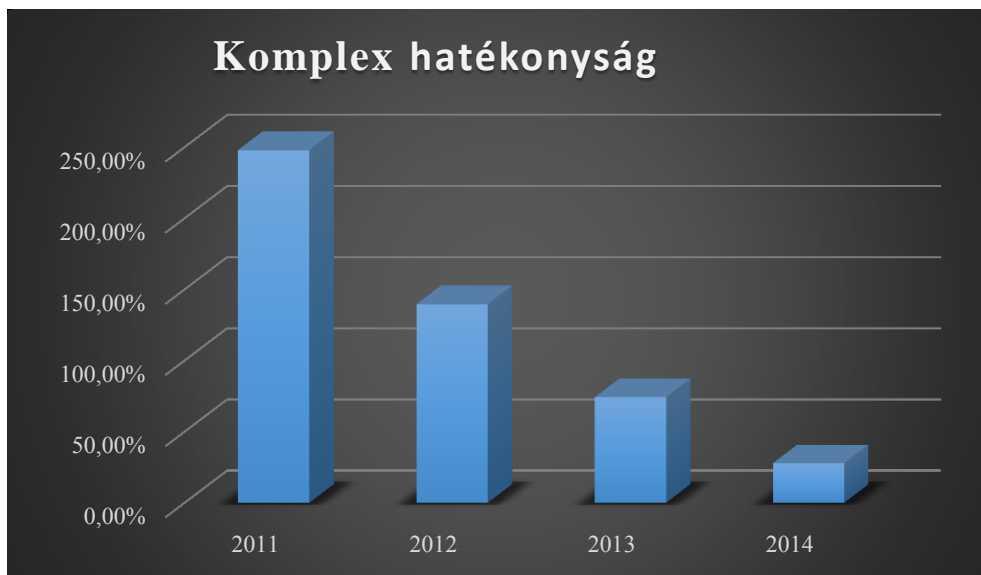
E mutató számításánál a nevezőben a lekötött eszközök és a bérköltség átlagos hozamelvárásának összegével számolunk. A lekötött eszközök között a készletek az immateriális javak és tárgyi eszközök vesszük figyelembe. Az adott eszköz hasznos, termékeny élettartama, valamint emberi erőforrások nagyságával szorosan összefügg a hozam elvárásnak mértéke. Ezeket átlagos hozamelvárásokat mutatják az egyes erőforrásokkal szembeni alkalmazott szorzószámok is. Ez alapján a lekötött eszközök után 15% eredmény feltételezhető, amíg bérköltség hatékonysági szintje 180% tehető. A vizsgálat során 100% körüli mutató értéket tekintjük kedvezőnek, különösen akkor, ha ez az évek során emelkedő tendenciát mutat. (Pénzügy sziget, 2015)

A **komplex hatékonysági** mutató számítása:

$$\text{Nettó termelési érték} / (0,15 * \text{eszközérték} + 1,8 * \text{bérköltés})$$

24. EGYENLET SAJÁT SZERKESZTÉS KÉPLETGYŰJTEMÉNY ALAPJÁN

17. ÁBRA KOMPLEX HATÉKONYSÁG

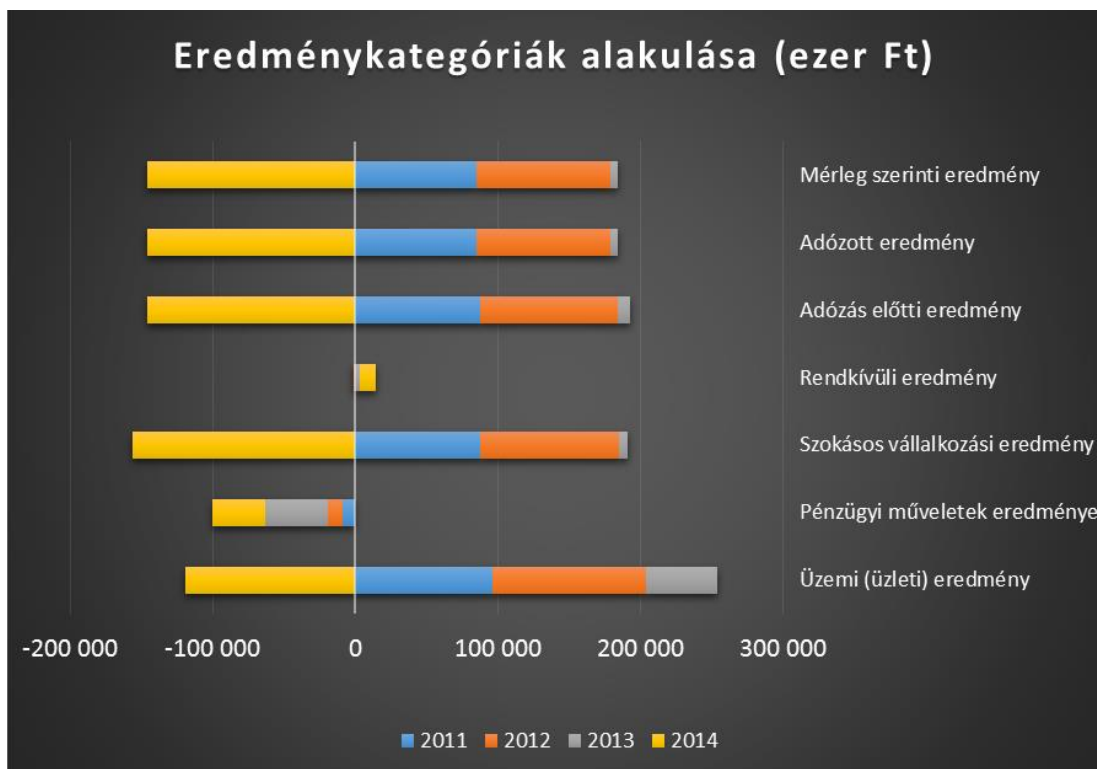
Forrás: saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján

A CSENG Kft. esetében a beruházás megelőző évek rendkívül magas hatékonysági mutatót hoztak, hiszen saját tulajdonban lévő tárgyi eszközök 2013-2014-es évekhez viszonyítva elenyésző volt, és ehhez szorosan, hogy kapcsolódott saját tulajdonú raktár nélkül a készlet értékei is alacsonyabbak voltak a későbbi évekhez képest. A 2011. és 2012. évek kedvező alakulása emellett még annak is köszönhető, hogy csupán a kereskedelmi tevékenységével nagyon hatékonyan tudott dolgozni. A fent leírt eszköz és készlet lekötés alacsony értéke mellett viszonylag hatékony bérköltéssel tudta ellátni az ehhez szükséges feladatokat. Azonban a beruházást követően, nem csak a lekötött eszköz értéke lett rendkívül magas, hanem a saját tulajdonú raktárába felhalmozta készleteit, ezáltal ismét likvid tőkét kötött le. Jelentősen megnövekedett a bérköltései, ellenben az eredményessége mégis csökkent. Ezeknek együtt hatásából kifolyólag a komplex hatékonysági mutatója erőteljes zuhanásnak indult, és 2014 év végére az általánosos előírt 100 % - os értéknek 1/5 re csökkent.

6.3. AZ EREDMÉNY VIZSGÁLATA

A gazdálkodó szervezetek működének egyik alap követelménye a jövedelmező gazdálkodás, hiszen ezért jöttek létre. Ez alól csupán a nonprofit szervezetek képeznek kivételt, melynek fő céljai között nem a jövedelem (profit szerzés) az elsődleges szempont. Az eredményes gazdálkodás azért nélkülözhetetlen a gazdasági társaságok esetében, mert ez teremti meg a fejlesztési lehetőségeket a további erőforrások beszerzését a különböző fejlesztési lehetőségeket, valamint biztosítja a tulajdonosok számára az elvárható osztalék kifizetését is. Az elemzés során meg kell ismerni a jövedelmet befolyásoló tényezőket és azok hatásait számszerűsíteni kell. Az eredmény elemzés alapja elsősorban a beszámoló, de természetesen lehetőség van részletesebb elemzésre is, melynek alapjait a főkönyvi és analitikus nyilvántartásokból kiolvasott adatok szolgáltatnak. (Dr. Sztanó, Veress, 2013). A beszámolóban elkészített eredmény kimutatás több eredménykategóriát is tartalmaz, ezáltal jól megállapítható, hogy az így elkülönített különböző árbevételek és ráfordítások milyen hatást gyakorolnak a társaságok mérleg szerinti eredményére. A CSENG Kft. eredménykategóriáit a vizsgált 4 év üzleti évre a következő diagram mutatja meg:

18. ÁBRA EREDMÉNYKATEGÓRIÁK ALAKULÁSA (EZER FT)

Forrás: saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján

Egy gazdasági társaság üzemi (üzleti) tevékenységének eredménye azt mutatja meg, hogy a vállalkozás a termékek és szolgáltatások termelésében, valamint azok eladásaiban mekkora eredményt ért el. Egy jól működő vállalkozásnál az eredmény legnagyobb hányadát ezen eredmény alkotja hiszen – mint, ahogy a neve is mutatja – ennek elérésének érdekében végzik tevékenységüket. A további eredmény kategóriák (pénzügyi, rendkívüli) főtevékenység érdekében illetve vonatkozásában keletkeznek és ezeket a tevékenységeket segítő gazdasági eseményekhez kapcsolódnak és eredményre csak kis mértékben gyakorolnak hatást. A vizsgált időszakban a vállalkozás eredményességének egyik legfőbb eleme az üzemi (üzleti) tevékenység.

A CSENG Kft. esetében 2011-2012-es években nem csak pozitív volt, hanem az árbevételéhez viszonyítva mondhatjuk azt, hogy egy hatékony jól működő vállalkozás látszatát keltette, hiszen mindkét évben az árbevételhez viszonyított üzemi tevékenység eredménye 3% körül mozgott, amely az ő iparágában igencsak kedvezőnek mondható. Természetesen a viszonylag magas üzemi eredmény emellett annak is köszönhető volt, hogy ezekben az években még nem rendelkezett nagy összegű tárgyi eszközökkel, amely nem hozta magával az éves szinten számított értékcsökkenést, mely csökkentő hatással van erre a számra. A 2013-2014-es évet vizsgálva, ahol már a többször említett beruházás megvalósult, ez az eredménykategória jelentősen csökkent, sőt a vizsgált időszak utolsó évében negatív eredményt hozott, amellet hogy a cég növekvő árbevételt produkált. Ennek oka, hogy a megnövekedett működéssel jelentős költségek is megnövekedtek, mind az anyagi, mind személyi jellegűek vonatkozásában. Továbbá a beruházások és pályázatok során beszerzett eszközök megnövekedett értékcsökkenést hoztak, melynek számai szintén csökkentették az üzemi eredményt. Azonban, ha bankok által is igen közkedvelt EBITDA mutatót megnézzük, akkor egyértelműen látszik, hogy a csökkenő üzemi eredmény oka nem az értékcsökkenés, hanem az egyre gazdaságtalanabb működés.

A szokásos vállalkozási eredmény másik összetevője a pénzügyi műveletek eredménye, mely azt mutatja meg, hogy milyen is volt a cég adott gazdasági éveiben a pénzügyi műveletek lebonyolításának kimenetele. A CSENG Kft. esetében a pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai között legnagyobb részt az euróban kiállított, valamint befogadott számlák, és azok kifizetéseinek a forintban történő főkönyvi könyvelése során keletkező árfolyam különbségeket mutatják, valamint a ráfordítások között egyre

nagyobb részt foglal el magának a banki finanszírozásához kapcsolódó fizetett kamatok. A cég pénzügyi műveleteinek eredménye a 4 év távlatában negatív értékkel zárt, mely az éveket vizsgálva egyre csak nőtt. Ennek oka, hogy míg a korábbi években az árfolyam különbségek nagyjából a deviza mozgások következtében megközelítőleg kiegyenlítették egymást, a vizsgált időszak második felében a hitelintézetek felé kifizetett kamatok jelentősen megnövelték a ráfordítás oldalt, ezért ez az eredmény mindig csökkentő hatással volt az üzemi tevékenység eredményére, és ezáltal az abból számított szokásos vállalkozási eredményre. A gazdasági társaságok éves működése során nem csak az olyan gazdasági események következnek be, melyek vagy az üzemi tevékenységhez vagy a pénzügyi műveletekhez kapcsolódnak. Vagyis nemcsak szokásos üzletmenethez tartozó események léteznek. Ezeket az esetei jellegű, vagyis nem szokásos gazdasági eseményeket rendkívüli bevételnek, illetve rendkívüli ráfordításnak nevezzük, melynek különbözete mutatja év végén egy társaság rendkívüli eredményét. A CSENG Kft. esetében a rendkívüli eredmények a vizsgált időszakok első felében nem, vagy nagyon csekély mértékkel voltak hatással a cég adózás előtti eredményére. A vizsgált időszakok második felében a rendkívüli bevételek között az elnyert pályázatok során megkapott vissza nem térítendő támogatások meghatározott - adott évben feloldható - értékét tartalmazza.

Az adózás előtti eredmény szintén egy összesítő kategória, amely a szokásos vállalkozási eredményt és a rendkívüli eredményt összegzi. Ez a szám az alapja a gazdasági társaságok számára minden évben kötelezően beadandó társasági adóbevallás adószámítási alapja. Természetesen a társasági adótörvény ezt a számot a fent említett adóbevallásban különböző növelő és csökkentő tényezőkkel módosítja, és így hozza létre egy adott társaság úgynevezett módosított alapját, mely után a mindenkori hatályos jogszabályok alapján meg kell fizetni az adott év társasági adóját. Beszámolóban kimutatott adózott eredmény pedig nem más, mint az adózás előtti eredmény társasági adóval csökkentett értéke. Vagyis azt mutatja meg, hogy az adófizetési kötelezettség teljesítése után mekkora az az eredmény, amely a vállalkozásánál marad, és adott esetben osztalékfizetésre költethető. Ha a tulajdonosok úgy döntenek a gazdasági év végén a beszámolók elfogadásakor, hogy nem hagynak jóvá osztalék kifizetést, akkor az adózott eredmény megegyezik a cégek mérleg szerinti eredményével, mely a következő évben eredménytartalék formájában bekerül a saját tőke eleme közé, ezáltal növelve a cég vagyoni értékét. (Vásárhelyi-Tompa, A CSENG Kft. eredmény elemzése, 2015) (Képzésevolúciója, 2015)

Irodalomjegyzék

- (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás: Képzésevolúciója:
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/17_0001_014_101215.pdf
- Cégvezetők klubja.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás:
<http://cegvezetokklubja.hu/1999/03/az-eves-beszamolo-adatainak-hasznositasa/>
- Cylex Tudakozó.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. szeptember 19, forrás:
<http://www.cylex.hu/reviews/viewcompanywebsite.aspx?firmaName=cseng-kft-&companyId=812795>
- Csonka, E. (2015. szeptember 22). A Cseng Kft bemutatása napjainkig. Vas, Magyarország.
- Csonka, E. (2015. november 20). Készletek alakulása.
- Csonka, Vásárhelyi.Tompa, E. (2015). Forrásszerkezet magyarázat.
- Dr. Birher Ilona, B. M. (2012). *A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése.* Budapest: Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt. (201.o.)
- Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, T. (2007). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése.* Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt.(15;63-64;65-66.;69;97.;126-127.o.)
- Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, T. (2007). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése.* Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt.(66;70;73-74.o)
- Dr. Bíró, Kresalek, Dr. Pucsek, Dr. Sztanó, T. (2007). *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése.* Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó , Oktató és Kiadó Zrt.(71;98-105;121-122;124;137-138.o.)
- Dr. Horváth, K. (2001). *Számvitel a gyakorlatban 2001.* Budapest: Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.(60;98-99.o.)
- Dr. Lukács, L. (1989). *Ipari vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése I.* Budapest.(11.o.)
- Dr. Pucsek, J. (2013). *Digitális Tankönyvtár.* Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás:
Pénzügyi és számviteli kontrolling:
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_e7_penzugyi_es_szamviteli_kontrolling_scorm/jovedelmezosegi_mutatok_kepzese_es_ertekelese_abRGFkDu5X7HY6RF.html
- Dr. Siklósi, Veress, Á. (2011). *A pénzügyi-számvitel II.* (T. Melinda, Szerk.) 2015: Perfekt Gazdasági Tanácsadó Oktató és Kiadó Zrt.(393.o.)
- Dr. Szakács, I. (2012). *Számvitel A-tól Z-ig* (tizedik átdolgozott. kiad.). Budapest: Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft.(33-35.;963.;966.;968.o.)
- Dr. Sztanó, I. (2010). *A számvitel alapjai.* Budapest: Budapesti Gazdasági Főiskola megbízásából a Perfekt Kiadó.(87.;102-104.o.)
- Dr. Sztanó, Veress, I. (2013). *Digitális tankönyvtár.* Letöltés dátuma: 2015. december 12., forrás:
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_a2_1038_1039_1041_baveze

toiszamvitel/7_4_1_a_vallalkozas_jovedelmi_helyzetnek_vizsgalata_NVxDUjGYAha
TIM1n.html

- Econom.hu.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás:
<http://www.econom.hu/arbevetel-aranyos-nyerese/>
- Éva, Dr. Himber, Kovácsné Soós, K. (1999). *Számvitel-elemzés I.* Budapest: Perfekt Pénzügyi Szakoktató és Kiadó Részvénytársaság.(37-38.;27-28.o.)
- Helgertné Dr. Szabó Ilona, K. T. (2008). *Számviteli alapismeretek.* Budapest: Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.(13.;177.;190;191.o.)
- HVG. (2015). *Adózóna.* Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás:
http://adozona.hu/szamvitel/Konyvelok_figyelem_Itt_a_fogodzo_a_cash_flo_5IMRYW
- IAS 7. Standard. (1979. január 1).(Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése könyv 97.o.)
- Kapásiné, M. D. (2004). *Az Európai Unió számviteli elvárásai.* Budapest: Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.(24.o.)
- Kondorosi Dr.Ph.D, F. (2002). *A vezetői számvitel és elemzés alapjai.* Debrecen: RÉGIÓ Oktatási Központ Kft.(68.o.)
- Könyvelés A-Z-ig.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. október 2, forrás:
<http://www.konyveles.ws/kettos-konyveles/>
- Kristóf, A. (2014). *Bisnod Magyarország Blog.* Letöltés dátuma: 2015. december 5, forrás:
<http://blog.bisnode.hu/kockazatkzezes/vallalkozasok-penzugyi-helyzetnek-elemzese-1-resz/>
- Magyar Mánás.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 4, forrás:
<http://www.magyardmagnas.ro/alapfogalmak/osszes.html>
- Magyar Mánás.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 4, forrás:
<http://www.magyardmagnas.ro/alapfogalmak/osszes.html>
- Minden ami számvitel...A-tól Z-ig.* (2015). Forrás:
<http://blog.bisnode.hu/kockazatkzezes/vallalkozasok-penzugyi-helyzetnek-elemzese-1-resz/> (letöltés: 2015.december 14.)
- Officina.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 6., forrás: <http://officina.hu/gazdasag/33-szamviteli-politika-minta-a-szamviteli-toerverny-eloirasai-alapjan>
- Pap, A. (2013). Egy vállalkozás pénzügyi helyzetének elemzése. Letöltés dátuma: 2015. december 4, forrás: <http://uni-nke.hu/downloads/bsz/bszemle2007/1/09%20Papp.pdf>
- Pénzügy sziget.* (2014). Letöltés dátuma: 2015. október 2, forrás:
http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=128&catid=26&Itemid=43#h4-1-a-konyvvezetesi-kotelezettseg-formai
- Pénzügy sziget.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. október 4, forrás:
http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1956:02atetel&catid=263:merlegkepesszamvitel-tetelek&Itemid=362
- Pénzügy sziget.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. október 4., forrás:
http://penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1956:02atetel&catid=263:merlegkepesszamvitel-tetelek&Itemid=362

- Pénzügy sziget.* (2015). Letöltés dátuma: 2015. december 12, forrás:
http://www.penzugysziget.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=331&Itemid=133
- Péterfi, M. (2015). *A gazdasági hatékonyság elemzése.* Zalaegerszeg.
- Péterfi, M. (2015). *Komplex elemzés.* Zalaegerszeg.
- Péterfi, M. (2015. február 20). *Komplex elemzés 2. előadás A mérleg elemzése.* Zalaegerszeg.
Letöltés dátuma: 2015
- Péterfi, M. (2015). *Komplex előadás: A jövedelmezőség alakulásának átfogó elemzése.*
Zalaegerszeg. Letöltés dátuma: 2015
- Portál, M. V. (2015). *RVA-Cégértékelő Szakértékelői Rendszer.* Letöltés dátuma: 2015.
december 4, forrás:
http://mvfportal.hu/data/regio/0/pagecontent/minta_cegertekeles_2007.pdf
- Siklósi, Á. (2009). Doktori értekezés. *Hatékonysági, jövedelmezőségi vizsgálatok és azok számviteli összefüggései az élelmiszeriparban.* Forrás:
https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/85905/ertekezes_magyar.pdf;jsessionid=F9EB4823D563C9FD155A91DE88970BCD?sequence=5
- Simonné, E. R. (2013). *Számviteli törvény változása 2013.* Zalaegerszeg.
- számvitel...A-Zig, M. a. (2008-2015). *Pénzügyi mutatószámok.* Letöltés dátuma: 2015.
december 5, forrás: <http://szamvitelez.hupont.hu/51/penzugyi-mutatozamok%202015.12.05>
- Tanácsadó, P. G. (2012). *A számviteli törvény 2012.* Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság.(7.;16-35.o.)
- Vásárhelyi-Tompa Eszter, g. v. (2015. október 12).
- Vásárhelyi-Tompa, Csonka, E. (2015. november 9). *Forgóeszközök magyarázata.* (V. Anna, Kérdező:)
- Vásárhelyi-Tompa, E. (2013). *Számviteli politika.* Gencsapáti.
- Vásárhelyi-Tompa, E. (2015). *A CSENG Kft. eredmény elemzése.*

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Számviteli alapelvek	4
2. ábra: A számlatükör kialakításának rendszere	5
3. ábra: A CSENG Kft. telephelye.....	10
4. ábra: Forrás: Elixá csomagológép-tárgyi eszköz	11
5. ábra Eszközök állománya	19
6. ábra Forrás: Glasszírozó berendezés –tárgyi eszköz	20
7. ábra: Forrás: Eszközbeszerzés pályázati információs tábla	21
8. ábra Források összesen	23
9. ábra: Forrás: A CSENG Kft. székhelyének főbejárata	24
10. ábra Befektetett eszközök fedezettsége I.	26
11. ábra Befektetett eszközök fedezettsége II.....	27
12. ábra likviditási mérleg	36
13. ábra forrás: Pántoló gép - tárgyi eszköz.....	38
14. ábra Cash flow típusok	41
15. ábra Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók változása (%).....	45
16. ábra Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók változása (%)	46
17. ábra Komplex hatékonyság.....	52
18. ábra Eredménykategóriák alakulása (ezer Ft).....	53

1. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	20
2. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	24
3. Egyenlet Saját forrás képletgyűjtemény alapján	26
4. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	27
5. Egyenlet Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján.....	27
6. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	30
7. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	30
8. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	31
9. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	31
10. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	33
11. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	33
12. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	34
13. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	35
14. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	35
15. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	35
16. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	37
17. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	37
18. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	38
19. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	39
20. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	47
21. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	48
22. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	48
23. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	48
24. Egyenlet Saját szerkesztés képletgyűjtemény alapján	52

1. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	19
2. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	20
3. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	22
4. táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	22
5. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	24
6. Táblázat Saját szerkesztés cég mérleg adatai alapján	27
7. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	28
8. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	30
9. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	30
10. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	31
11. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	31
12. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	33
13. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	33
14. táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	34
15. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	35
16. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján	35
17. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	35
18. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	37
19. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	37
20. Táblázat Saját szerkesztés a cég mérleg adatai alapján	38
21. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	39
22. Táblázat a beszámoló alapján	42
23. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámoló adatai alapján	47
24. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	48
25. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	48
26. Táblázat Saját szerkesztés a cég beszámolója alapján	48
27. Táblázat Saját szerkesztés a Számviteli alapismeretek könyv alapján	51

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Szerzői nyilatkozat

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG

H-8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 18/A.
Tel.: +36 (92) 509-900 * Fax: +36 (92) 509-930

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, **Vörös Anna** büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015.december 30.

Vörös Anna s.k.
hallgató aláírása

2. számú melléklet: Konzultációs lap

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGRSZEG

H-8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 18/A.
Tel.: +36 (92) 509-900 * Fax: +36 (92) 509-930

Budapesti Gazdasági Egyetem
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg
Közszolgálati Tanszék / Tanszéki Osztály

ZÁRÓVIZSGA DOLGOZAT KONZULTÁCIÓS LAP

Hallgató neve: Vörös Anna	
Születési hely, év: Szombathely, 1992.11.10.	
NEPTUN kód: YIA1ER	
Szak: Pénzügy és számvitel	Szakirány: Számvitel
Konzulens neve: Csapai Erzsébet Gyopár	Beosztása: főiskolai tanársegéd

A záró dolgozat címe:

A CSENG Baromfi Húsfeldolgozó - Csomagoló Kft. - mint dinamikusan fejlődő vállalkozás- pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetének vizsgálata a megvalósított beruházási tervek időszakában

Tanszéki konzultációk igazolása

Konzultáció időpontja	Konzultáció témája	Tanszéki konzulens aláírása
2015.10.06.	Témavázlat elfogadása, szakirodalom megbeszélése	
2015.12.02.	Készültségi fok: 60%. Hivatkozások pontosítása, szakirodalom bővítése	
2015.12.16.	Készültségi fok: 80%. Ábrák,	

	táblázatok megbeszélése, feliratozás módja	
2015.12.30.	Készültségi fok: 95%. Formai hiányosságok megbeszélése, finomítások, észrevételek	

A záró dolgozat benyújtható!

Kelt: Zalaegerszeg, 2015. december hó 30. nap

.....
Tanszéki konzulens aláírása

Képletek

1.	Tárgyi eszközök/Befektetett eszközök
2.	Pénzeszközök/Rövid lejáratú kötelezettségek
3.	Forgóeszközök - Készletek/Rövid lejáratú kötelezettségek
4.	Forgóeszközök/Rövid lejáratú kötelezettségek
5.	Mérleg szerinti eredmény/Jegyzett tőke
6.	Idegen tőke/Saját tőke
7.	Mérleg szerinti eredmény/Saját tőke
8.	Saját tőke/Források összesen
9.	Saját tőke+Hosszú lejáratú kötelezettségek/Befektetett eszközök
10.	Saját tőke/Befektetett eszközök
11.	Kötelezettségek/Összes forrás
12.	Forgóeszközök- Rövid lejáratú kötelezettségek
13.	Nettó forgótőke*100/Forgóeszközök
14.	Üzemi (üzleti) tevékenység/Rövid lejáratú kötelezettségek
15.	Kötelezettségek/Saját tőke
16.	Kötelezettségek/Mérlegfőösszeg
17.	Kötelezettségek- Követelések/Saját tőke
18.	Kötelezettségek-(Pénzeszközök+Értékpapírok)/ÉNA
19.	NOPLAT/Működésbe befektetett tőke
20.	Üzemi (üzleti)tevékenység/ÉNA+egyéb bevételek
21.	Üzemi (üzleti) eredmény/ ÉNA
22.	Szokásos vállalkozási eredmény/ÉNA+egyéb bevétel+pénzügyi műveletek bevételei)
23.	Nettó termelési érték/(0,15*eszközérték+1,8*bérbérlés)

Egyszerűsített éves beszámoló MÉRLEGE "A" változat
(Eszközök)

adatok E Ft-ban

	A tétel megnevezése	Előző év <i>2011-12-31</i>	Előző év(e k) módosításai	Tárgyév <i>2012-12-31</i>
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1	A Befektetett eszközök	84 856	-	371 376
2	I. Immateriális javak	73	-	39
9	Immateriális javak érték helyesbítése	-	-	-
10	II. Tárgyi eszközök	84 783	-	371 337
17	Tárgyi eszközök érték helyesbítése	-	-	-
18	III. Befektetett pénzeszközök	-	-	-
25	Befekt.püi.eszk.érték helyesbítése	-	-	-
8	B Forgóeszközök	635 992	-	912 617
9	I. Készletek	60 199	-	82 835
10	II. Követelések	572 280	-	808 181
11	III. Értékpapírok	-	-	-
12	IV. Pénzeszközök	3 513	-	21 601
13	C Aktiv időbeli elhatárolás	164	-	231
14	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	721 012	-	1 284 224

Keltezés: 2013. május 13.

A vállalkozás vezetője
(képviselője)

Egyszerűsített éves beszámoló MÉRLEGE "A" változat
(Források)

adatok E Ft-ban

	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(e k) módosításai	Tárgyév
		<i>2011-12-31</i>		<i>2012-12-31</i>
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
53	D Saját tőke	215 809	-	309 172
54	I. Jegyzett tőke	3 000	-	3 000
55	Ebből visszavásárolt tulajdonú részesedés névértéke	-	-	-
56	II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)	-	-	-
57	III. Tőketartalék	-	-	-
58	IV. Eredménytartalék	57 273	-	94 093
59	V. Lekötött tartalék	70 589	-	118 716
60	VI. Értékelési tartalék	-	-	-
61	VII. Mérleg szerinti eredmény	84 947	-	93 363
62	E Céltartalékok	-	-	-
66	F Kötelezettségek	501 294	-	969 522
67	I. Hátrasorolt kötelezettségek	-	-	-
71	II. Hosszúlejáratú kötelezettség	-	-	198 083
80	III. Rövidlejáratú kötelezettség	501 294	-	771 439
90	G Passzív időbeli elhatárolás	909	-	5 530

94	FORRÁSOK ÖSSZESEN	718 012	-	1 284 224
----	--------------------------	----------------	---	------------------

Keltezés: 2013. május 13.

A vállalkozás vezetője
(képviselője)

adatok E Ft-ban

Tétel szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(e k) mód osít ásai	Tárgyév
		2011-12-31		2012-12-31
a	b	c	d	e
I.	Értékesítés nettó árbevétele	2 918 206	-	4 100 487
II.	Aktivált saját teljesítmények	352	-	856
III.	Egyéb bevételek	11 160	-	10 403
	III.sorból: visszaírt értékvesztés	-	-	-
IV.	Anyagjellegű ráfordítások	2 773 832	-	3 908 722
V.	Személyi jellegű ráfordítások	31 775	-	54 197
VI.	Értékcsökkenési leírás	15 329	-	15 932
VII.	Egyéb ráfordítások	12 327	-	25 403

	VII.sorból: értékvesztés	-	-	-
A	Üzemi tevékenység eredménye	96 455	-	107 492
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei	33 101	-	55 669
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	41 857	-	65 832
B	Pénzügyi műv. eredménye	- 8 756	-	- 10 163
C	Szokásos vállalk. eredmény	87 699	-	97 329
X.	Rendkívüli bevételek	-	-	-
XI.	Rendkívüli ráfordítások	-	-	1 075
D	Rendkívüli eredmény	-	-	- 1 075
E	Adózás előtti eredmény	87 699	-	96 254
XII.	Adófizetési kötelezettség - társasági adó	2 752	-	2 891
XIII.	Adófizetési kötelezettség - különadó	-	-	-
F	Adózott eredmény	84 947	-	93 363
	Eredménytartalék osztalékra, részesedésre	-	-	-
	Jóváhagyott osztalék, részesedés	-	-	-
G	Mérleg szerinti eredmény	84 947	-	93 363

Keltezés: 2013. május 13.

A vállalkozás vezetője
(képviselője)

2014 ÉVI ÉVES BESZÁMOLÓ MÉRLEG 'A'

Cseng Kft		Bázis év <i>2013-12-31</i>	Előző év(ek)) módosítása	Tárgy év <i>2014-12-31</i>
1	A Befektetett eszközök	701 316	0	755 007
2	I Immateriális javak	5 184		3 688
3	I.1 Alapítás-átszervezés aktivált értéke			
4	I.2 Kísérleti fejlesztés aktivált értéke			
5	I.3 Vagyoni értékű jogok	5 184		3 688
6	I.4 Szellemi termékek			
7	I.5 Üzleti vagy cégérték			
8	I.6 Immateriális javakra adott előleg			
9	I.7 Immateriális javak értékhelyesbítése			
10	II Tárgyi eszközök	696 132		751 319
11	II.1 Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	410 521		441 872
12	II.2 Műszaki berendezések, gépek, járművek	192 862		296 790
13	II.3 Egyéb berendezések, felszerelések járművek	17 415		12 657
14	II.4 Tenyészállatok			
15	II.5 Beruházások	74 344		
16	II.6 Beruházásokra adott előleg	990		
17	II.7 Tárgyi eszközök értékhelyesbítése			
18	III Befektetett pénzügyi eszközök	0		0
19	III.1 Tartós részesedések kapcsolt vállalkozásban			
20	III.2 Tartós adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban			
21	III.3 Egyéb tartós részesedés			
22	III.4 Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban			
23	III.5 Egyéb tartósan adott kölcsön			
24	III.6 Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír			
25	III.7 Ebből: Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése			
26	B Forgóeszközök	1 357 343	0	1 123 021
27	I. Készletek	248 293		252 308
28	I.1 Anyagok	36 741		8 575

29	I.2	Befejezetlen termelés és félkész termék	7 686		240
30	I.3	Növendék-, hízó- és egyéb állatok			
31	I.4	Késztermékek	129 166		97 934
32	I.5	Áruk	74 216		145 559
33	I.6	Készletre adott előlegek	484		
34	II.	Követelések	1 073 778		819 278
35	II.1	Követelések áruszállításból és szolgáltatásból	645 304		558 243
36	II.2	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben			
37	II.3	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben			
38	II.4	Váltókövetelések			
39	II.5	Egyéb követelések	428 474		261 035
40	III.	Értékpapírok	0		0
41	III.1	Részesedés kapcsolt vállalkozásban			
42	III.2	Egyéb részesedés			
43	III.3	Saját részvények és részesedések			
44	III.4	Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			
45	IV.	Pénzeszközök	35 272		51 435
46	IV.1	Pénztár, csekkek	7 391		10 654
47	IV.2	Bankbetétek	27 881		40 781
48	C	Aktív időbeli elhatárolások	16 192		74 850
49	C.1	Bevételek aktív időbeli elhatárolása	15 747		74 415
50	C.2	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	445		435
51	C.3	Halasztott ráfordítások			
52		ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	2 074 851	0	1 952 878

53	D	Saját tőke	314 880	0	169 093
54	I	Jegyzett tőke	3 000		3 000
55		Ebből: visszavásárolt tulajdonú részesedés névértéken			
56	II	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)			
57	III	Tőketartalék			
58	IV	Eredménytartalék	306 172		311 880
59	V	Lekötött tartalék			

60	VI	Értékelési tartalék			
61	VII	Mérleg szerinti eredmény	5 708	0	-145 787
62	E	Céltartalék	0		0
63	E.1	Céltartalék a várható kötelezettségekre			
64	E.2	Céltartalék a jövőbeni költségekre			
65	E.3	Egyéb céltartalék			
66	F	Kötelezettségek	1 668 683	0	1 606 621
67	I	Hátrasorolt kötelezettségek	0		0
68	I.1	Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben			
69	I.2	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő váll.			
70	I.3	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben			
72	II	Hosszú lejáratú kötelezettségek	349 294		281 096
73	II.1	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök			
74	II.2	Átváltoztatható kötvény			
75	II.3	Tartozások kötvénykibocsátásból			
76	II.4	Beruházási és fejlesztési hitelek	349 294		281 096
77	II.5	Egyéb hosszú lejáratú hitelek			
78	II.6	Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben			
79	II.7	Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő váll. szemben			
80	II.8	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek			
81	III	Rövid lejáratú kötelezettségek	1 319 389		1 325 525
82	III.1	Rövid lejáratú kölcsönök	24 829		31 229
		ebből az átváltoztatható kötvények			
83	III.2	Rövid lejáratú hitelek	387 681		509 212
84	III.3	Vevőtől kapott előlegek			
85	III.4	Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból	869 469		751 165
86	III.5	Váltótartozások			
87	III.6	Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben			
88	III.7	Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő váll.			
89	III.8	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	37 410		33 919
90	G	Passzív időbeli elhatárolások	91 288		177 164

91	G.1	Bevételek passzív időbeli elhatárolása			
92	G.2	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	4 514		29 126
93	G.3	Halasztott bevételek	86 774		148 038
94		FORRÁSOK ÖSSZESEN:	2 074 851	0	1 952 878

RADAR könyvvizsgáló Kft
Engedélyszám:000495

Keltezés: 2015. május 25

A vállalkozás
vezetője
(képviselője)

5.számú melléklet 2014-es eredménykimutatás

2014 ÉVI ÉVES BESZÁMOLÓ EREDMÉNYKIMUTATÁS 'A'
(összköltség eljárással)

Cseng Kft			Bázis év	Előző év(ek) módosítása	Tárgy év
			<i>2013-12-31</i>		<i>2014-12-31</i>
1	1	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	864 393		1 000 027
2	2	Export értékesítés nettó árbevétele	4 019 891		3 971 128
3	I.	Értékesítés nettó árbevétele	4 884 284		4 971 155
4	3	Saját előállítású készletek állományváltozása	136 095		-38679
5	4	Saját termelésű eszközök aktivált értéke			
6	II.	Aktivált saját teljesítmények értéke	136 095		-38679
7	III.	Egyéb bevételek	5 890		13 338
8		Ebből visszaírt értékvesztés			
9	5	Anyagköltség	1 387 113		2 703 192
10	6	Igénybe vett szolgáltatások	158 891		231 528
11	7	Egyéb szolgáltatások értéke	39 157		46 760
12	8	Eladott áruk beszerzési értéke	3 214 222		1 840 956
13	9	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke			
14	IV.	Anyagjellegű ráfordítások	4 799 383		4 822 436
15	10	Béreköltség	83 502		101 201
16	11	Személyi jellegű egyéb kifizetések	10 199		16 218
17	12	Bérfelrakások	22 084		26 979
18	V.	Személyi jellegű ráfordítások	115 785		144 398
19	VI.	Értékcsökkenési leírás	42 591		63 624
20	VII.	Egyéb ráfordítások	18 460		34 861
21		Ebből értékvesztés			
22	A	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+-II+III-IV-V-VI-VII)	50 050		-119505
23	13	Kapott osztalék és részesedés			
24		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
25	14	Részesedés értékesítésének árfolyamnyeresége			
26		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
27	15	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége			

28		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
29	16	Egyéb kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	348		
30		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
31	17	Pénzügyi műveletek bevételei	46 981		56 876
32	VIII	Pénzügyi műveletek bevételei	47 329		56 876
33	18	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége			
34		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
35	19	Fizetett kamatok, kamatjellegű ráfordítások	34 599		28 935
36		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
37	20	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése			
38		ebből kapcsolt vállalkozástól kapott			
	21	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	57 347		64 912
39	IX	Pénzügyi műveletek ráfordítása	91 946		93 847
40	B	Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	- 44 617		- 36 971
41	C	Szokásos vállalkozási eredmény (+/-A+-B)	5 433		-156476
42	X	Rendkívüli bevételek	3 937		10735
43	XI	Rendkívüli ráfordítások	706		46
44	D	Rendkívüli eredmény (X-XI)	3 231		10689
45	E	Adózás előtti eredmény (+/-C+-D)	8 664		-145787
46	XII	Adófizetési kötelezettség - társasági adó	2 956		
47	F	Adózott eredmény (+/-E-XII)	5 708		-145787
48		Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0		0
49		Jóváhagyott osztalék, részesedés			
50	G	Mérleg szerinti eredmény (+/-F+22-23)	5 708		-145787

RADAR könyvvizsgáló Kft
Engedélyszám:000495

Keltezés: 2015. május 25

A vállalkozás
vezetője

ÖSSZEFOGLALÁS

A CSENG Baromfi Húsfeldolgozó - Csomagoló Kft. - mint dinamikusan fejlődő vállalkozás – pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetének vizsgálata a megvalósított beruházási tervek időszakában

szakdolgozat címe

Vörös Anna

Nappali tagozat/Pénzügy és számvitel szak/Számvitel szakirány

Hallgató neve

tagozat/csoport/szak/szakirány

Dolgozatom témájaként az elemzést választottam 4 év távlatában, a vállalkozás beszámolója és a cég illetve gazdasági vezető interjúi alapján, hiszen a gazdasági társaság, amelynél gyakorlatomat töltöttem, nagyon érdekes, mondhatni rögzös úton kezdett vállalkozásba, majd fellendült, s a végén sajnos csődbe torkollott. Ezt másként nem tudtam elképzelni, minthogy elemzem a társaságot a fellendülés napjától a csőd kezdetéig. Az általam vizsgált Kft, úgynevezett CSENG Kft. (mozaik szó) egy élelmiszeripari cég. Kezdetben családi vállalkozás volt, majd „kinőtte” magát egy Kft. méretű gazdasági társasággá. A kezdeti éveiben nagyon jól gazdálkodott eszközeivel, vagyonával, majd egy nagy beruházásba fogott a további árbevétel növekedésre számítván. Egy beruházás jó ötletnek tűnhet a vállalkozás számára, főleg egy pályázati úton elnyert vissza nem térítendő támogatás. Mindez igaz, csak jól kell tudni „bánni” ilyen nagy összegekkel, lehetőségekkel (jelen esetben 3 nyertes pályázat során közel 162 000000Ft).

Jól megfigyelhető, hogy a likviditási mutató értéke évről évre csökkent 2014 éves eredményei alapján a veszélyes érték alá ment.

A fejlesztést nagyrészt a Gazdasági Operatív Program keretében meghirdetett és elnyert pályázatok, valamint a Budapest Bank által nyújtott beruházási és előfinanszírozási hiteleiből valósította meg. Ennek köszönhetően a Kft. vagyona jelentősen megemelkedett. Azonban egy jól működő társaságnál kellő hangsúlyt kell fektetni a megfelelően befektetett és forgóeszköz jól kialakított arányára, hiszen ez a sikeres működés egyik fő eleme. A forgóeszközökön belül a készletek aránya igen ingadozó. A beruházás elkészülte után saját raktárral rendelkezett a Kft., ezért mind a vásárolt, mind a saját termelésű készleteket nemcsak eladásra, hanem raktárra is tudta venni. Ez egyrészt pozitív, hiszen úgynevezett stratégiai készleteket tudott képezni, hiszen ez a húskereskedelemben nagyon fontos tényező. Kevésbé van kiszolgáltatva a termelői piac helyzetének. Másrészt viszont veszélyes az áruk szavatossága miatt, továbbá, hogy a magas készletérték rontja a likviditását a vállalkozásnak, hiszen pénzeszköze le van kötve.

A saját tőke aránya csökkent az évek során az összes forráshoz képest. Ebből, tökéletesen kivehető, hogy mikor „nyúlt” külső forráshoz a gencsapáti Kft., a saját tőke ennek ellenére összességében folyamatosan emelkedett 2013-ig. Az adott év eredményei teljes mértékben a későbbi fejlesztéseket szolgálták. A tulajdonosok a törvényi rendelkezéseket maximálisan kihasználva a beruházás befejezéséig fejlesztési tartalékot képeztek, amelyeket 2013-ban teljes mértékben feloldottak, valamint a cél elérésének érdekében osztalék kifizetésére sosem kerítettek még sort.

Az új telephely elindulásához kapcsolódó a kezdeti nehézségek látszódnak itt is, hiszen a saját tőke alig nőtt a 2013-as év során. Majd a következő évben ez a tendencia tovább romlott. A megnövekedett árbevétel ellenére sem tudták az elért árrésből kitermelni sem az üzemi, sem a pénzügyi költségeket. Ennek eredményeképpen a saját tőke összege 2014. évre szinte a felére csökkent a korábbi évekhez viszonyítva. Érdeemes volt megvizsgálni még a kötelezettségeknél, a Budapest Bank által adott hosszú lejáratú hitel, hogyan hatott a vállalkozás életére. A kötelezettségek a felvett beruházási és forgóeszköz hitelnek köszönhetően megnövekedtek, amelyek önmagunkban vizsgálva nem jelentenek semmit. Azonban hozzájárva a cég ezt követő eredményességét, már komoly felvetéseket takar. Az látszik a közzétett beszámolókból, hogy a bank felé elvárt forgalom elérésének érdekében nagy léptekkel haladtak előre, és nem volt kellő rátekintés a hozzá kapcsolódó költségek optimalizálására, ezért hiába ért el magasabb árrés tömeget a társaság 2014 évben már

képtelen volt kitermelni a költségeit. Így veszélybe is került a társaság további működése és a bank által kihelyezett hitelek visszatérítése.

2015 év közepére valójában kialakult nála a fizetéseképtelenségi helyzet, egyre nehezebben (részteljesítések, késedelmes fizetések) tudta teljesíteni a kötelezettségeit, főleg a beszállítók felé. A mai napra el is jutott odáig, hogy két legnagyobb beszállítója beadott egy felszámolási és egy végrehajtási eljárást. A társaság utolsó lehetőségeként 2015. december 18-án csődvédelmet kért. A székhelyén illetékes cégbíróságnál és tesz egy utolsó kísérletet a társaság reorganizációjára. Ennek folyamata jelenleg is tart, szakdolgozatom befejezéséig az ideiglenes moratóriumban részesülnek.